

RAPPORT

Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark 'De Linden' te Hilvarenbeek

Klant: Tomorrow Energy/ NRG2ALL

Referentie: BH2833-100-100

Status: 03/Definitief

Datum: 22-6-2021

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

+31 88 348 20 00
+31 33 463 36 52
info@rhdhv.com
royalhaskoningdhv.com

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Transport & Planning
Trade register number: 56515154

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Ruimtelijke onderbouwing
Zonnepark 'De Linden'
te Hilvarenbeek
Referentie: BH2833TPRP2106221600
Status: 03/Definitief
Datum: 22-6-2021
Projectnummer: BH2833-100-100
Auteur(s): Nienke van der Smissen, Harrie van Lieshout

Opgesteld door: Nienke van der Smissen

Gecontroleerd door: Thijs Sommers

Datum: 21-04-20/TS

Goedgekeurd door: Thijs Sommers

Datum: 22-06-21/TS

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden vervoelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever. Let op: dit document bevat persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V. en dient voor publicatie of anderszins openbaar maken te worden geanonimiseerd.

Inhoud

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Nut en noodzaak	1
1.3	Ligging en begrenzing planlocatie	2
1.4	Planologische regeling	3
1.5	Afwijking van het bestemmingsplan	4
1.6	Leeswijzer	4
2	GEBIEDS- EN PROJECTBESCHRIJVING	5
2.1	Beschrijving projectgebied in de bestaande situatie	5
2.2	Projectbeschrijving	6
2.3	Landschappelijke inpassing	7
3	BELEIDSKADER	9
3.1	Rijksbeleid	9
3.2	Provinciaal beleid	13
3.3	Gemeentelijk beleid	18
3.4	Conclusie inpasbaarheid in het beleid	25
4	OMGEVINGSASPECTEN	26
4.1	Bedrijven- en milieuzonering	26
4.2	Geluid	26
4.3	Externe veiligheid	28
4.4	Water	28
4.5	Bodem	31
4.6	Archeologie en cultuurhistorie	32
4.7	Ecologie	36
4.8	Luchtkwaliteit	39
4.9	Reflectie en duisternis	41
4.10	Planologisch relevante leidingen	41
4.11	Verkeer en parkeren	42
4.12	Milieueffectrapportage	42
5	PROCEDURE EN UITVOERBAARHEID	44
5.1	Economische uitvoerbaarheid	44
5.2	Overleg met de omgeving	44

Bijlagen

- 1. Landschappelijk Inpassingsplan**
- 2. Transportindicatie**
- 3. Ecoresult QuickScan Natuur**
- 4. Second Opinion RHDHV op Quick Scan Ecoresult**
- 5. Participatieplan**
- 6. Technische tekening: PV Layout**
- 7. Technische tekening: hekwerk**
- 8. Technische tekening: weg**
- 9. Machtiging**
- 10. Memo stikstofdepositie & AERIUS rapporten**
- 11. Archeologisch Bureauonderzoek**
- 12. Bodemonderzoek Nulsituatie**

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

NRG2All (voorheen Tomorrow Energy) is een projectontwikkelaar die zonneparken ontwikkelt, bouwt en beheert. NRG2ALL onderscheidt zich van andere ontwikkelaars door de behoefte om meerwaarde te creëren op meerdere terreinen bij de ontwikkeling van zonneparken.

Samen met de eigenaar van grond in de gemeente Hilvarenbeek is het idee ontstaan een zonnepark van maximaal drie hectare te realiseren om op die manier een bijdrage te leveren aan de duurzaamheidsambities van de gemeente Hilvarenbeek en de provincie Noord-Brabant.

Het gaat om een perceel aan de Ambrosiusweg in Hilvarenbeek.
Het betreft het volgende perceel:

Kadastrale gemeente	Sectie	Perceel	Oppervlakte
Hilvarenbeek	A	1696	5 ha 23 à 75 ca

Het initiatief kan niet worden gerealiseerd op grond van het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Met de zogeheten uitgebreide omgevingsvergunning (art. 2.12 lid 1a onder 3 Wabo) kan worden afgeweken van het bestemmingsplan om het voornemen planologisch te regelen. Het opstellen van een ruimtelijke onderbouwing is een verplicht onderdeel van deze procedure. Middels de ruimtelijke onderbouwing zal worden aangetoond dat het voorgenomen initiatief voldoet aan de eisen van goede ruimtelijke ordening. Met voorliggende ruimtelijke onderbouwing wordt het ruimtelijk plan voorzien van een ruimtelijk juridisch kader. Tevens voorziet het plan een landschappelijke inpassing van het plangebied.

1.2 Nut en noodzaak

De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse elektriciteitsvoorziening betekent een forse inspanning.

Europese taakstelling duurzame energie

Nederland heeft voor wat betreft de doelstelling op het gebied van duurzame energie aansluiting gezocht bij de taakstelling die in Europees verband is geformuleerd. Deze EU-taakstelling voor duurzame energie bedraagt voor Nederland 14% van het energiegebruik in 2020.

Nederlandse taakstelling duurzame energie

De Nederlandse regering heeft met het Nationaal Energieakkoord die Europese taakstelling voor Nederland verhoogd naar 16% in het jaar 2023. In 2023 moet dus 16% van het totale jaarlijkse energieverbruik afkomstig zijn uit duurzame energiebronnen. Voor de overheid is zonne-energie, naast andere vormen van duurzame energie, een van de bronnen van duurzame energie die benut moet worden om aan die doelstelling te kunnen voldoen.

Noodzaak zonneparken

Zonne-energie zal een belangrijk aandeel gaan leveren in de toekomstige duurzame energievoorziening. Zonne-energie is degelijk, betrouwbaar en flexibel te ontwikkelen en kan dicht bij de gebruiker worden gerealiseerd. Maar zonne-energie vraagt ook om ruimte. Deels kan die ruimte gevonden worden door

bestaande bouwwerken te benutten en door extra functies aan een ruimte toe te voegen. Een goed voorbeeld hiervan is een parkeerterrein met zonnecarports. Maar dan nog is er veel extra ruimte nodig. Voor de komende 10 jaar wordt de behoefte aan zonne-energie ingeschat op 14 gigawatt (getallen gebaseerd op de Nationale Energieverkenning 2016). Wanneer daarvan een derde op daken van woningen en bedrijfspanden wordt gerealiseerd, blijft er nog steeds circa 10 gigawatt over die op land zal moeten worden opgesteld. Dit komt overeen met circa 10.000 hectare landgebruik ten behoeve van zonnepanelen.

Taakstelling gemeente Hilvarenbeek

De gemeente Hilvarenbeek wil een duurzame gemeente zijn, en zet daarom in op het terugdringen van de CO₂ uitstoot met 40% minder uitstoot in 2030 en 80% minder in 2050, ten opzichte van het jaar 2014 (Nota energietransitie 2017 - 2020). Om dit te bereiken streeft de gemeente naar het meer opwekken van duurzame energie.

1.3 Ligging en begrenzing planlocatie

De locatie is gelegen in het buitengebied van Hilvarenbeek nabij de A65/ A58 en de provinciale weg N269. Het zonnepark wordt gerealiseerd op het perceel A1696. Dit perceel is ruim 5 hectare groot.

Dit kadastrale perceel is in onderstaande kaart aangegeven.

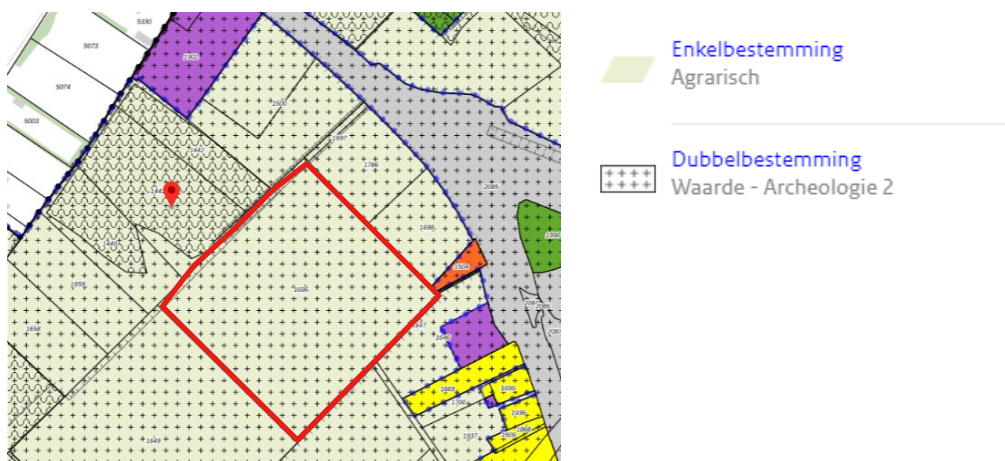
Figuur 1-1 Kadastrale kaart van het plangebied (Bron: www.kadastralekaart.nl)

1.4 Planologische regeling

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ter plaatse geldende planologische regelingen, indien en voor zover deze voor dit project relevant zijn.

De projectlocatie ligt binnen de begrenzing van de bestemmingsplannen 'Buitengebied' (vastgesteld 13-03-2014, zie ook figuur 1-2), 'Buitengebied Hilvarenbeek 2014, reparatieplan' (vastgesteld 07-03-2017) en het 'Parapluplan Parkeren Hilvarenbeek 2018' (vastgesteld 08-11-2018).

In het bestemmingsplan kent de projectlocatie de enkelbestemming 'agrarisch'. Daarnaast kent de projectlocatie (deels) de dubbelbestemmingen 'waarde – archeologie 2'.

Figuur 1-2: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan "Buitengebied Hilvarenbeek", projectlocatie rood omkaderd (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

De voor **Agrarisch** aangewezen gronden zijn onder andere bestemd voor:

- agrarisch bedrijf en agrarisch gebruik;
- nevenactiviteiten welke ondergeschikt zijn aan het agrarische bedrijf als bedoeld onder a, onder de in het bestemmingsplan genoemde voorwaarden (artikel 3, lid f bestemmingsplan Buitengebied);
- bescherming, instandhouding en versterking van de landschaps- en natuurwaarden zoals landschaps-, visuele, cultuurhistorische en ecologische waarden die de gebiedsaanduidingen, welke zijn opgenomen in artikel 29, beogen te beschermen;
- hobbymatig agrarisch gebruik;
- een aan huis verbonden beroep;
- water en waterhuishoudkundige doeleinden en (kikker)poelen, met dien verstande dat (kikker)poelen zijn toegestaan met een oppervlakte van maximaal 200 m² en een diepte van maximaal 1,5 m;
- extensief recreatief medegebruik en de daarbij behorende voorzieningen;
- erfplanting en landschappelijke inpassing;
- onverharde paden.

Waarde-Archeologie 2

De voor 'Waarde - Archeologie 2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van de middelhoge verwachtingswaarde en hoge verwachtingswaarde vanwege vindplaats jager/verzamelaars buiten natuurgebieden.

Voor werkzaamheden met een totale oppervlakte groter dan 2.500 vierkante meter waarvoor de grond op een diepte van 50 centimeter of dieper geroerd moet worden, moet een archeologisch rapport worden overlegd.

Conclusie

De aanleg van een zonnepark is op grond van de bestemmingsomschrijving niet toegestaan. Het bestemmingsplan kent voor dit project geen relevante binnenplanse flexibiliteitsbepalingen. Dat betekent dat moet worden omgezien naar een buitenplanse procedure. In dit geval wil de gemeente Hilvarenbeek meewerken via een zogenoemde buitenplanse afwijkingsprocedure (zie paragraaf 1.5).

1.5 Afwijking van het bestemmingsplan

Voor de gevallen, waarbij buitenplans afwijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 1° of 2° Wabo niet mogelijk is, biedt artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo de mogelijkheid om van het bestemmingsplan af te wijken met een omgevingsvergunning, als de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. In deze ruimtelijke onderbouwing komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde. Er wordt aangetoond dat het project in overeenstemming is met de beginselen van een goede ruimtelijke ordening.

1.6 Leeswijzer

Hoofdstuk twee geeft de beschrijving van de bestaande situatie en het project weer. Het derde hoofdstuk gaat in op het van toepassing zijnde beleidskader. Hoofdstuk vier behandelt de omgevingsaspecten. Hoofdstuk vijf gaat in op de procedurele aspecten, de dialoog met de omgeving en de economische uitvoerbaarheid. Het zesde en laatste hoofdstuk geeft de conclusies van de onderbouwing weer.

2 GEBIEDS- EN PROJECTBESCHRIJVING

2.1 Beschrijving projectgebied in de bestaande situatie

De beoogde locatie voor het zonnepark bevindt zich buiten de bebouwde kom van Hilvarenbeek nabij de snelweg A65/ A58 (ten noorden plangebied) en de Provincialeweg N269. Direct aan de overzijde van de snelweg ligt het bebouwde gebied van Tilburg. Aan de zuidzijde van het plangebied ligt Safaripark Beekse Bergen. Aan de Ambrosiusweg is sprake van lintbebouwing. Hierdoor wordt een deel van het plangebied aan het zicht onttrokken. Een deel van het plangebied is wel zichtbaar vanaf de weg, maar ligt niet direct aan de weg. In foto 1 is het zicht vanaf de Ambrosiusweg op de kavel te zien. Het voorste grasland ligt buiten het projectgebied en blijft open. Foto 2 toont het zicht vanaf een zandpad aan de westzijde en foto 3 het zicht vanaf het Boterpad. Op foto 4 is het zandpad ten westen van het projectgebied zichtbaar, gekenmerkt door de bomenlaan.

Figuur 2-1 Impressie projectgebied (Bronnen 1 & 3: Street Smart; Bronnen 2 & 4: Locatiebezoek RHDHV op 20 maart 2020)

2.2 Projectbeschrijving

Met het initiatief beoogt NRG2ALL een nieuwe planologische functie aan het projectgebied toe te kennen, namelijk de functie van zonnepark. Het projectgebied betreft daarbij het genoemde perceel Hilvarenbeek, sectie A, nummer 1696 aan de Ambrosiusweg. Een zonnepark bestaat uit de volgende elementen:

- de opstelling van de zonnepanelen inclusief bekabeling en transformatorstations;
- een inkoopstation, omheining en een of meerdere beveiligingscamera's;
- de landschappelijke inpassing (bloemrijk grasland, struweel, etc.).

Het zonnepark wordt ontsloten via de bestaande de bestaande ontsluitingsweg van het perceel die uitkomt op de Tilburgseweg. Deze onverharde inrit maakt kadastraal onderdeel uit van het perceel A1696. Voor dit perceel heeft NRG2ALL een contract afgesloten met de grondeigenaar.

Alleen ten tijde van de realisatie en beëindigingsfase zal zwaar transport worden ingezet. Op de onverharde weg worden daarom rijplaten aangebracht. Aangezien het onderhoudspad aansluit op de Tilburgseweg, voorzien van twee rijstroken, is er waarschijnlijk voldoende ruimte voor zware voertuigen om deze draaicirkel te maken. Voor de exploitatie- en onderhoudsfase is naar verwachting geen zwaar transport noodzakelijk. NRG2ALL stemt in met de aanwezigheid van verkeersregelaars tijdens de realisatiefase wanneer het zware transport gebruikt maakt van deze weg, om de veiligheid van de weggebruikers te waarborgen.

Het zonnepark is toegankelijk via dit bestaande pad. De doelgroep is elke passant die hier voorbijkomt, of eenieder die interesse in het zonnepark heeft en hier meer van wil weten (zie ook toelichting over het educatieve bord in paragraaf 2.3 'Landschappelijke Inpassing'). Met name vlak na de aanleg van het zonnepark is de verwachting dat ook geïnteresseerde omwonenden hier een kijkje zullen nemen. Ook voor bezoekers van bijvoorbeeld het Chalet Hilvarenbeek of de 2 Bourgondiërs is het een kleine drempel om een kijkje te nemen bij het zonnepark.

De beoogde projectlocatie heeft een bruto omvang van ruim 5 hectare. Conform de kadernota mag het zonnepark op deze locatie niet groter zijn dan 3 hectare. Een zonnepark van deze omvang wordt ingepast in het plangebied. Naast wat ruimte voor onderhoudspaden en transformatoren betekent dit dat er ongeveer 2 hectare wordt aangewezen voor de landschappelijke inpassing van het zonnepark. Met een zonnepark van deze omvang is het mogelijk 4,5 MW/p aan zonne-energie op te wekken.

NRG2ALL heeft reeds contact gehad met de netbeheerder over mogelijke aansluiting van het zonnepark op het elektriciteitsnet. Tevens heeft NRG2ALL een overeenkomst met de grondeigenaar. De locatie leent zich goed voor een zonnepark, doordat de locatie voor een deel uit het zicht is onttrokken en nabij de bebouwde kom van Tilburg is gelegen.

Figuur 2-2 Impressie van de voorgenomen opstelling. Bron: Royal HaskoningDHV

2.3 Landschappelijke inpassing

Van het projectgebied van 5 hectare wordt netto 3 hectare als zonnepark gebruikt. De overige 2 hectare wordt benut voor de landschappelijke inpassing. Dit deel van het plangebied zal worden ingericht ten bate van een versterking voor natuur en landschap. Hieronder volgt een beknopte beschrijving van de hoofdpunten van de landschappelijke inpassing. Voor het landschappelijke inpassingsplan wordt verwezen naar bijlage 1.

Het maaiveld onder de zonnepanelen zal niet worden verhard of verdicht. De zonnepanelen worden op een metalen frame in een noord-zuidopstelling geplaatst. De zonnepanelen zijn maximaal 1.70m hoog. Met de gekozen opstelling kan de biodiversiteit zich goed ontwikkelen. Er is rekening gehouden met de schaduwwerking van de bestaande erfbeplanting aan de zuidoostzijde van het plangebied. De landschappelijke inpassing voorziet de aanplanting van een struweelhaag rondom het plangebied, en de perceelsgrens aan de westzijde wordt aangezet met lindes. Vanuit de omliggende bebouwing zal het zonnepark daarom niet of nauwelijks zichtbaar zijn. Het contrast tussen de openheid en de besloten hogere erfbeplanting wordt behouden. Het terrein zal grotendeels als natuurterrein beheerd worden, en ook bestaande watergangen blijven behouden en krijgen de ruimte. Voor meer informatie, zie het bijgevoegd inpassingsplan (bijlage 1).

In het plan is rekening gehouden met **meervoudig ruimtegebruik**, onder andere door:

- Op het kruidrijke grasland onder de zonnepanelen, binnen het hekwerk, een paar weken per jaar kleinvee zoals schapen te laten grazen.

- Het plaatsen van insectenhoeven en insectenhoeven in de bloem- en kruidenrijke weide aan de noordwestzijde van het plangebied om de biodiversiteit te versterken.
- De aanleg van een amfibieënpool ten behoeve van amfibieën en andere planten- en diersoorten, zoals verschillende soorten vogels en insecten.
- Er wordt een educatief bord geplaatst bij de ingang van het zonnepark. Op het bord staan details, het doel van het zonnepark en de bijdrage aan de omgeving. Concreet wordt op dit bord aangegeven hoe het zonnepark werkt, hoeveel huishoudens er van groene stroom worden voorzien, en welke bijdrage er aan de omgeving geleverd wordt: daarbij valt te denken aan een verbetering van de biodiversiteit en nadere uitleg over soorten, contactgegevens voor meer informatie en dergelijke. Het bord is verder niet als apart bouwwerk aangegeven of aangevraagd omdat er wordt uitgegaan van een kunststof bord dat aan het hekwerk wordt bevestigd.

Landschap

Het plangebied ligt tussen drie of zelfs vier verschillende landschapstypen, waaronder het beekdallandschap in het noorden en bossen en natuurgebieden in het noordoosten. Het zuiden heeft kenmerken van het kampenlandschap, zowel van kleine schaal tot grootschalige ontginningen. Het gebied wordt lokaal aangeduid als 'Onder de Linden', vandaar dat het zonnepark 'De Linden' wordt genoemd. Langs een oude kavelgrens worden daarom linden aangeplant waar in het verleden ook bomen hebben gestaan.

3 BELEIDSKADER

3.1 Rijksbeleid

VN Klimaatakkoord

In december 2015 was er een VN-klimaatop in Parijs: de Conference of Parties (COP21). Nederland heeft daar ingestemd met een nieuw VN Klimaatakkoord. Het Klimaatakkoord is in 2016 door Nederland bekrachtigd. De doelstelling van het akkoord is de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder 2°C, met inspanningen om de stijging verder te beperken tot 1,5°C. In 2020 treedt het Klimaatakkoord in werking. Het Klimaatakkoord vraagt van landen om nationale klimaatplannen op te stellen. In juni 2018 is daarom een voorstel ingediend van de Klimaatwet, welke in december door de Tweede Kamer is aangenomen. Het belangrijkste doel is 95% reductie van de uitstoot van broeikasgassen in 2050 ten opzichte van 1990, met een streven van 49% reductie in 2030. Een Klimaatakkoord is nog in voorbereiding door het kabinet.

Energieakkoord voor duurzame groei

In september 2013 sloten meer dan 40 organisaties het Energieakkoord voor duurzame groei. Eén van de doelen is het vergroten van het aandeel van hernieuwbare energieopwekking (nu ruim 4%) naar 14% in 2020. Een verdere stijging van dit aandeel naar 16% is beoogd in 2023. Om dit te bereiken, is een tiental pijlers geformuleerd. Pijler 3 gaat over het stimuleren van decentrale duurzame energie, waaronder zonne-energie. In het Energieakkoord is aangegeven dat voor deze vorm vooral belemmeringen weggehaald moeten worden. Belemmeringen zijn onder meer (niet uitputtend) een goede ruimtelijke inpassing om belemmeringen bij vrijwaringsgebieden waar mogelijk weg te nemen, het actualiseren van bouwregelgeving aan een grotere inzet van hernieuwbare energie, het actualiseren van vergunningsprocedures gericht op snellere toepassing van innovaties en het verkorten van project doorlooptijden.

Energierapport 2016

Begin 2016 is het nieuwe Energierapport gepresenteerd, met onder meer de volgende passage:
"Op 12 december 2015 zijn 195 landen onder auspiciën van de Verenigde Naties (VN) een belangrijk klimaatakkoord overeengekomen. In dit klimaatakkoord zijn doelen afgesproken zoals het beperken van de opwarming tot ruim onder de twee graden en het bereiken van een balans tussen de uitstoot en vastlegging van broeikasgassen in de tweede helft van deze eeuw. De Europese Raad heeft de komst van dit klimaatakkoord verwelkomd, omdat het een mondiaal en juridisch bindend akkoord betreft. Dit klimaatakkoord is ook van belang voor het Nederlandse energie- en klimaatbeleid. Voor Nederland zijn daarbij de Europese afspraken leidend."

Het toenmalige demissionaire kabinet houdt dus onverkort vast aan de Europese afspraken voor 2020, 2030 en 2050 en aan de afspraken uit het Energieakkoord die samen met milieuorganisaties, bedrijfsleven en overheden zijn gesloten.

Dit Energierapport geeft een integrale visie op de toekomstige energievoorziening van Nederland. Het demissionair kabinet stelt voor de transitie naar duurzame energie drie uitgangspunten centraal:

- sturen op CO₂-reductie;
- verzilveren de economische kansen die de energietransitie biedt;
- integreren energie in het ruimtelijk beleid.

Zonne-energie belangrijke bron

Volgens het Energierapport 2016 zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland zonne-energie, windenergie, bio-energie en aardwarmte. Een kleinere rol spelen waterkracht,

omgevingswarmte (warmtepompen in woningen) en energie uit potentieel verschil zoet-zout (osmose-energie of 'blue energy'). Hoewel grijze energie uit fossiele energiebronnen in de komende decennia nodig blijft, zal hernieuwbare energie een steeds groter onderdeel gaan uitmaken van de energiemix. Zonne-energie speelt daarbij een belangrijke rol, omdat het relatief eenvoudig te installeren is, in tegenstelling tot bijvoorbeeld wind op zee. Daarnaast is zonne-energie een beproefde technologie.

Klimaatwet

Op 28 mei 2019 is de Klimaatwet door de Eerste Kamer goedgekeurd waardoor Nederland het zevende Europese land is met een wet waarin staat hoeveel CO₂ er mag worden uitgestoten. De Klimaatwet legt klimaatdoelstellingen in Nederland wettelijk vast en introduceert een mechanisme dat ervoor zorgt dat overheid die klimaatdoelen ook moet halen. De wet legt vast met hoeveel Nederland de CO₂-uitstoot terugdringt in 2030 en 2050 en geeft iedereen (burgers en bedrijven) zekerheid over de weg die Nederland inslaat.

De wet bevat drie concrete klimaatdoelen:

- een vermindering van de broeikasgasuitstoot tot een niveau dat 95 procent lager ligt in 2050 dan in 1990;
- streven naar een reductie van 49 procent van de broeikasgasuitstoot in 2030 ten opzichte van 1990;
- 100 procent CO₂-neutrale elektriciteitsproductie in 2050 (zoals zonne-energie).

Door de klimaatdoelen wettelijk te verankeren met een goede borging wordt het klimaatbeleid duidelijk en voorspelbaar. Op die manier kan Nederland ook voldoen aan het Klimaatakkoord van Parijs. Op de vierde donderdag van oktober (Klimaatdag) rapporteert het kabinet over de CO₂-reductie en presenteert ze, indien noodzakelijk, extra maatregelen om de klimaatdoelen te halen.

Klimaat en Klimaatnota

De Klimaatwet voorziet erin dat het kabinet eens in de 5 jaar een Klimaatplan schrijft. Het klimaatplan bevat de hoofdzaken van het klimaatbeleid voor de komende jaren. Er staat in welke maatregelen worden getroffen om de doelen uit de Klimaatwet te halen. Iedere 2 jaar wordt het klimaatplan geëvalueerd en zo nodig aangepast. Op de Klimaatdag wordt jaarlijks bekeken of Nederland nog op koers ligt om de klimaatdoelen te halen en wordt bekend of, en zo ja welk aanvullend beleid noodzakelijk is.

Nationale omgevingsvisie (NOVI)

De NOVI is een instrument van de nieuwe Omgevingswet en loopt vooruit op de inwerkingtreding van die wet. De NOVI biedt een langetermijnperspectief op de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland tot 2050. Met de NOVI geeft het kabinet richting aan de grote opgaven die het aanzien van Nederland de komende dertig jaar ingrijpend zullen veranderen. Denk aan het bouwen van nieuwe woningen, ruimte voor opwekking van duurzame energie, aanpassing aan een veranderend klimaat, ontwikkeling van circulaire economie en omschakeling naar kringlooplandbouw. Alles met zorg voor een gezonde bodem, schoon water, behoud van biodiversiteit en een aantrekkelijke leefomgeving. Omgevingskwaliteit is daarmee het kernbegrip: dat wil zeggen ruimtelijke kwaliteit én milieukwaliteit. Met de NOVI benoemt het Rijk nationale belangen en geeft richting met behulp van de volgende vier prioriteiten:

1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energiestrategie
2. Duurzaam economisch groeipotentieel
3. Sterke en gezonde steden en regio's
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied

Centraal bij de afweging van belangen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving, zowel van de boven- als de ondergrond. Zo wordt 'omgevingsinclusief' beleid gevoerd. De NOVI onderscheidt daarbij drie afwegingsprincipes:

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal
3. Afwentelen wordt voorkomen

Om te stimuleren dat locaties voor zonne-energie zorgvuldig worden uitgekozen, heeft het Rijk in samenwerking met medeoverheden en andere belanghebbenden een voorkeursvolgorde uitgewerkt. De afwegingsprincipes van de NOVI leiden tot een voorkeur voor zonnepanelen op daken en gevels van gebouwen. Om aan de gestelde energiedoelen te voldoen, kan blijken dat ook locaties in het landelijk gebied nodig zijn. De voorkeursvolgorde van de NOVI houdt geen volgtijdelijkheid in. Na het verkennen van mogelijkheden voor het toepassen van zon-PV kan worden begonnen met het gelijktijdig benutten van gekozen mogelijkheden.

Afweging

In de verkenning van mogelijkheden voor de toepassing van zon-PV in Gemeente Hilvarenbeek is gebleken dat het gelijktijdig benutten van gebouwen en locaties in landelijk gebied noodzakelijk is om de doelen te behalen. Hiermee levert het plan een bijdrage aan de prioriteit die wordt gegeven aan de energietransitie. De afwegingsprincipes van de NOVI zijn geborgd in provinciaal en gemeentelijk beleid en toegepast in de planvorming zoals beschreven in §3.2 en 3.3.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), die op 13 maart 2012 door de minister is vastgesteld, vormt de overkoepelende rijks structuurvisie voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tot 2028, met een doorkijk naar 2040. De SVIR is anno juni 2021 formeel niet meer van kracht, omdat inmiddels de NOVI het kader vormt. Volledigheidshalve is de SVIR hier onder nog toegelicht.

Het rijksbeleid richt zich op het versterken van de internationale positie van Nederland en het behartigen van de nationale belangen, zoals de hoofdnetwerken voor personen- en goederenvervoer, energie, natuur, waterveiligheid, milieukwaliteit en bescherming van het werelderfgoed. Het Rijk streeft naar een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. Daarbij wordt ingezet op een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt.

Om dit doel te bereiken werkt het Rijk samen met andere overheden. In de SVIR zijn ambities tot 2040 en doelen, belangen en opgaven tot 2028 geformuleerd. Het Rijk heeft drie hoofddoelen geformuleerd:

- het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur;
- het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid, waarbij de gebruiker voorop staat;
- het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Het beleid met betrekking tot verstedelijking, groene ruimte en landschap laat het Rijk, onder het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet', zoveel mogelijk over aan provincies en gemeenten. Gemeenten krijgen daarbij de ruimte voor kleinschalige natuurlijke groei en voor het bouwen van huizen die aansluiten bij de woonwensen van mensen. De sturing op verstedelijking, zoals afspraken over binnenstedelijk bouwen en doelstellingen voor herstructurering, laat het Rijk voor een groot deel los.

In totaal zijn 13 onderwerpen van nationaal belang benoemd, die bijdragen aan het realiseren van de drie hoofddoelen. Het betreft onder meer het borgen van ruimte voor de hoofdnetwerken (weg, spoor, vaarwegen, energievoorziening, buisleidingen), het verbeteren van de milieukwaliteit, ruimte voor waterveiligheid, ruimte voor klimaatbestendige stedelijke ontwikkeling, ruimte voor behoud van unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten en ruimte voor een nationaal netwerk voor natuur.

Verder is één van de nationale belangen die de SVIR benoemt, het belang van een 'zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten'. Concreet betekent dit onder meer dat ruimte zorgvuldig moet worden benut en overprogrammering moet worden voorkomen. Om die doelstellingen te bereiken, is in 2012 de Ladder voor duurzame verstedelijking opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening. Alle stedelijke ontwikkelingen dienen aan de Ladder voor duurzame verstedelijking getoetst te worden.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De borging van de uitspraken uit de SVIR heeft in juridische zin plaatsgevonden in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). In het Barro zijn de verschillende nationale belangen vastgelegd die doorwerking moeten krijgen bij lagere overheden.

Dit betekent dat gemeenten bij het vaststellen van bestemmingsplannen, wijzigingsplannen of uitwerkingsplannen rekening moeten houden met het Barro. Doel van het Barro is bepaalde onderwerpen uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte te verwezenlijken. In het Barro worden een aantal projecten opgesomd die een groot rijksbelang hebben. Per project worden regels gegeven, waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen. De regels zijn een uitwerking van de onderwerpen uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

In het Barro zijn veertien onderwerpen met bijzonder rijksbelang beschreven:

- rijksvaarwegen;
- project mainportontwikkeling Rotterdam;
- kustfundament;
- grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- defensie;
- hoofdvaarwegen en landelijke spoorwegen;
- elektriciteitsvoorziening;
- buisleidingen van nationaal belang voor het vervoer van gevaarlijke stoffen;
- Natuurnetwerk Nederland;
- primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
- IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte);
- erfgoederen van uitzonderlijke universele waarden;
- ruimtereservering parallelle Kaagbaan.

Het nationale belang elektriciteitsvoorziening heeft enkel betrekking op grootschalige elektriciteitsvoorzieningen. Het beoogde project is kleinschalig en heeft geen betrekking op de voorgenoemde rijksbelangen. Het project is daarmee in overeenstemming met het Rijksbeleid, zoals opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de Ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Doel van deze ladder is zorgdragen dat invulling wordt gegeven aan een goede ruimtelijke ordening, door optimale benutting van de ruimte binnen stedelijk gebied en zorgen dat er een zorgvuldige afweging plaatsvindt wanneer ruimte buiten stedelijk gebied wordt aangewend voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen.

Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij een nieuwe vereenvoudigde

Laddersystematiek geldt. Daarin staat dat pas als herstructurering of transformatie van bestaand stedelijk gebied onvoldoende ruimte biedt om aan de ruimtevraag van het plan te voldoen, er sprake kan zijn van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Het begrip “stedelijke ontwikkeling” is daarbij als volgt gedefinieerd: “ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.”

Afweging

Een zonnepark betreft geen stedelijke functie in de zin van de Ladder voor duurzame verstedelijking, zoals hiervoor genoemd. De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 februari 2015 (201400570/1/R6) bevestigt dat functies die niet onder begripsbepaling zijn genoemd en ook niet in de handreiking zijn genoemd, niet als stedelijke functies worden aangemerkt. Daarbij merkt de Afdeling op dat de strekking van de regeling gericht is op het tegengaan van leegstand. De realisatie van het zonnepark leidt niet tot leegstand elders. De Ladder voor duurzame verstedelijking is derhalve niet van toepassing op een zonnepark. Het betreft een ontwikkeling van relatief beperkte omvang zonder strijdigheid met rijksbelangen.

3.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Noord Brabant

Op 14 december 2018 is de omgevingsvisie Noord Brabant vastgesteld. Met de Brabantse omgevingsvisie wordt aangesloten op de hoofdpunten aan bij Rijksbeleid, Europese en mondiale doelstellingen. Met de omgevingsvisie formuleert de provincie zijn ambities: hoe moet de Brabantse leefomgeving er in 2050 uitzien? Er zijn daarbij mobiliserende tussendoelen gesteld: wat wil de provincie in 2030 voor elkaar hebben om die ambitie te verwezenlijken? In de omgevingsvisie is nog niet vastgelegd hoe de doelen bereikt moeten worden.

Eén van de doelen is het werken aan de Brabantse energietransitie. De provincie volgt hierin een tweesporenbeleid:

1. Verminderen energieverbruik: Energie die niet wordt verbruikt hoeft je ook niet op te wekken en levert dan ook geen ruimteclaim of uitstoot op. Daarom is het verminderen van energiegebruik noodzakelijk, onder andere in de gebouwde omgeving (warmte, isolatie) via energiezuinige apparatuur, het verminderen van het energiegebruik van mobiliteit en het terugdringen van industrieel energiegebruik.
2. Verduurzaming energie: Van een marginale toepassing van duurzame technologie wil de provincie via een enorme groeispurt grootschalig gebruik maken van energie via wind, zon, water en duurzame warmte.

De provincie sluit aan bij de Nationale Energieagenda. Dit betekent onder andere dat de provincie voor de periode tot 2030 vol inzet op het mogelijk maken van zoveel mogelijk zon- en breed gedragen windprojecten, binnen de spelregels die nu in de Verordening Ruimte een plek hebben gekregen.

Draagvlak en sociale randvoorwaarden zijn daarbij belangrijk. NRG2ALL, de initiatiefnemer van het plan, vindt het belangrijk dat de omgeving goed geïnformeerd wordt over het voornemen en kan participeren en meeprofiteren van de voordelen die het project met zich meebrengt (zie ook hoofdstuk 5).

De provincie zet zich in om de elektriciteitsvraag van de gebouwde omgeving zoveel mogelijke binnen die omgeving op te wekken. De locatie voor voorliggend plan ligt in landelijk gebied en deels gemengd landelijk gebied (zie ook onderbouwing Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant hieronder).

De provincie wil de energieopgave verbinden met andere maatschappelijke opgaven en gaat uit van zorgvuldig en meervoudig ruimtegebruik. In voorliggend plan is meervoudig ruimtegebruik aan de orde. Er moet bij de ontwikkeling van plannen rekening worden gehouden met de draagkracht van het Brabantse landschap. Binnen het Natuurnetwerk Brabant is geen ruimte voor (grootschalige) zonneparken

of windturbines. Ten aanzien van zonne-energie ziet de provincie mogelijkheden om panelen te plaatsen op bebouwing en op braakliggende terreinen. Het plan heeft geen invloed op de structuur van het landschap en ligt niet in het Natuurnetwerk Brabant.

Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Om uitvoering te geven aan de doelen en ambities uit de omgevingsvisie 'De kwaliteit van Brabant' kan de provincie onder de Omgevingswet onder andere gebruik maken van de omgevingsverordening. Vooruit lopend op de Omgevingswet en de omgevingsverordening hebben de Provinciale Staten van provincie Noord-Brabant op 25 oktober 2019 de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, verder Interim omgevingsverordening, vastgesteld. Het plangebied ligt in Interim omgevingsverordening binnen de begrenzingen van het 'Landelijk gebied' en 'Gemengd landelijk gebied' (zie figuur 3-1).

Figuur 3-1 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

In deze gebieden is nieuwvestiging mogelijk van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen, mits voldaan wordt aan de volgende criteria:

- a) *uit onderzoek blijkt dat de capaciteit voor het opwekken van duurzame energie in Stedelijk gebied, op bestaande bouwpercelen en rekening houdend met de ontwikkelingsmogelijkheden van windenergie onvoldoende is;*

In de Visie Grootchalige Opwek (VGO) en kaders uit 2019 wordt de noodzaak tot duurzame energieopwekking benadrukt. In de nota 'Energietransitie Hilvarenbeek 2017-2020' wordt dit belang onderstreept, ook gezien de ambitie van de Regio Hart van Brabant om in 2050 energieneutraal te zijn.

Zowel in de nota Energietransitie als in de 'Visie en Kadernota Grootchalige Opwek' wordt onderbouwd dat grootchalige manieren van duurzame energieopwekking benodigd zijn. Hierbij wordt nu ingezet op zonne- en windenergie. De verwachting is dat in de jaren tot 2050 ongeveer 1 Peta joule elektriciteit per jaar nodig zal zijn. Dit betekent dat de gemeente op jaarbasis 278 GWh aan duurzame stroom moet opwekken. Dit staat gelijk aan circa 18 windturbines. Gezien de ruimtelijke impact en maatschappelijk debat rondom windturbines wordt er in de VGO ingezet op alle mogelijkheden van duurzame energieopwekking, waaronder opwek door zonneparken.

- b) *de nieuwvestiging past in het onderzoek naar geschikte locaties voor zelfstandige opstellingen van zonnepanelen, gelet op zorgvuldig ruimtegebruik en omgevingskwaliteit;*

In de VGO wordt enerzijds ingezet op het stimuleren van particuliere initiatieven bij bestaande bebouwing, maar wordt de kanttekening gemaakt dat wanneer ieder gebouw in de gemeente zijn zonnepotentie ten volle benut, dit slechts een eerste bescheiden bijdrage aan de duurzaamheidsambitie is. In de VGO wordt gesteld dat de benodigde duurzame elektriciteit (278 GWh) niet opgewekt kan worden zonder grootschaligere plannen. Bij de beoordeling van plannen wordt gebruik gemaakt van de 'Zonneladder'. In de VGO wordt opgemerkt dat grondgebonden zonnepanelen binnen bestaand stedelijk gebied, gelet op de benodigde oppervlakte en beschikbare locaties, kleinschalig en veelal tijdelijk zijn. De treden 2 en 3 richten zich daarbij op grondgebonden zonnepanelen, zowel in bestaand stedelijk gebied als het buitengebied. Hiervoor worden wel leidende principes opgesteld, namelijk:

1. Behoud van bestaande ruimtelijke kwaliteit
2. Maatschappelijke meerwaarde
3. Behoud van ruimte voor toeristisch-recreatieve ambities
4. Zorgvuldige dialoog
5. Een goede, uitvoerbare en duurzame ruimtelijke ordening
6. Er is sprake van meervoudig ruimtegebruik
7. In "Natuurnetwerk Brabant" zijn geen zonneparken toegestaan

In § 3.3 wordt onderbouwd hoe de ontwikkeling van het zonnepark hier aan bijdraagt. De VGO beschrijft grootschalige opwek van zonne-energie in het landelijk gebied als mogelijkheid, indien aan deze leidende principes voldaan wordt. Deze kaders zijn niet limitatief en kunnen afhankelijk van de locatie nog aangescherpt worden. In deze Ruimtelijke Onderbouwing en het Landschappelijk Inpassingsplan wordt verder toegelicht hoe voorgenomen plan aansluit bij deze leidende principes.

Figuur 3-2: 'Zonneladder' uit Visie en Kadernota Grootschalige Opwek, mei '19

- c) *de ontwikkeling qua omvang inpasbaar is in de omgeving;*

Het zonnepark is voorzien in open landelijk en gedeeltelijk gemengd landelijk gebied. Bij de

inpassing van het zonnepark wordt onder andere rekening gehouden met de karakteristieken van het Kampenlandschap, en zal de bestaande verkavelingsstructuur intact blijven. Hiermee voegt de voorgenomen ontwikkeling zich naar de bestaande omgeving. In de landschappelijke inpassing wordt dit in meer detail beschreven.

- d) *de ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft, zoals de mate van meervoudig ruimtegebruik, maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken en de bijdrage die wordt geleverd aan andere maatschappelijke doelen;*

Het zonnepark wordt op dusdanige manier ingericht dat meervoudig ruimtegebruik mogelijk is: namelijk in de vorm van onder andere bevordering van biodiversiteit door het aanplanten van kruiden- en bloemrijke weide, het plaatsen van insectenhôtels en kleine zandheuvelds voor graafbijen, maar ook door begrazing met kleinvee en de mogelijkheid tot het plaatsen van een educatief bord met daarop het doel en de bijdrage van het zonnepark aan de omgeving. Daarnaast wordt er ruimte geboden aan de bestaande watergangen, zodat flora en fauna hier ruimte krijgt en wordt een amfibieënpool aangelegd. Voor meer informatie wordt verwezen naar § 4.4. en het landschappelijke inpassingsplan in bijlage 1.

Een van de ambities van Hilvarenbeek en de provincie Noord-Brabant is het versterken van de ecologische waarden van het landschap door te sturen op te behouden of te ontwikkelen kenmerken van het landschap (Landschapsontwikkelingsplan Hilvarenbeek, 2014). Met de landschappelijke inpassing (zie ook §2.3) wordt het zicht op het zonnepark vanuit de omgeving zoveel mogelijk onttrokken. Door de toevoeging van karakteristieke landschappelijke elementen zoals lindes, houtsingels en struweelhagen draagt het zonnepark tevens bij aan de cultuurhistorische identiteit en biodiversiteit op en rondom het plangebied. Mede hierdoor levert de voorgenomen ontwikkeling een bijdrage aan de maatschappelijke opgave voor versterking van de biodiversiteit als tegenhanger van de decennialange afname van biodiversiteit in Nederland.

- e) *de ontwikkeling op regionaal niveau is afgestemd met omliggende gemeenten en de netwerkbeheerder, gelet op de ontwikkeling van overige duurzame energie initiatieven in de omgeving.*

Momenteel wordt in regionaal verband de Regionale Energie en Klimaatstrategie (REKS) voor de Regio Hart van Brabant ontwikkeld. Het zonnepark is betrokken bij de regionale afstemming in de REKS 1.0 als bestaand initiatief. NRG2ALL heeft inmiddels ook de offerte van de netbeheerder bevestigd voor de aansluiting van het zonnepark op de aangevraagde locatie. De netbeheerder heeft een transportindicatie afgegeven, waaruit blijkt dat er voldoende capaciteit op het net beschikbaar is. Deze transportindicatie is opgenomen in de bijlagen (zie bijlage 2).

Vanuit de Interim omgevingsverordening is in artikel 3.41 lid 3 bepaald dat aan de omgevingsvergunning voor de nieuwvestiging van een zelfstandige opstelling van zonnepanelen een maximale termijn van ten hoogste 25 jaar moet zijn verbonden. Na het verstrijken van deze termijn dient de opstelling voor zonne-energie te worden verwijderd en dient de toestand te worden hersteld zoals deze vóór de verlening van de omgevingsvergunning was. Deze verplichting van verwijdering en herstel dient bij de verlening van de omgevingsvergunning te zijn zeker gesteld.

Met de gemeente wordt hiervoor een overeenkomst gesloten worden, waarin alle afspraken worden vastgelegd. Tevens gaat de ontwikkelaar alleen de samenwerking aan met een importeur van de zonnepanelen, wanneer deze een overeenkomst is aangegaan met een externe partij, zoals PV Cycle, om zonnepanelen terug te nemen. De zonnepanelen worden dan na de gebruikperiode door deze partij ingenomen, de panelen zijn nu reeds voor 96% recyclebaar. Hiervoor kan tevens een bankgarantie worden afgesloten. Als lid van Holland Solar houdt de ontwikkelaar zich aan de Gedragscode 'zon op land'.

Vanuit de Interim omgevingsverordening is in artikel 3.9 bepaald dat een nieuwe en ruimtelijke ontwikkeling in Landelijk Gebied gepaard dient te gaan met een fysieke verbetering van de landschappelijke kwaliteit van het gebied of de omgeving.

In casu is er sprake van landschappelijke kwaliteitsverbetering binnen het plangebied zelf. De landschappelijke kwaliteit wordt verbeterd door een versterking van de landschapsstructuur van het kampen- en hoevenlandschap. Het Kampenlandschap wordt gekenmerkt door onregelmatige verkaveling en een grote afwisseling in open- en geslotenheid. Deze karakteristieken worden versterkt in de landschappelijke inpassing van het zonnepark, door het behouden van de karakteristieke blokverkaveling en het aanzetten randen met struweelhagen. Hiermee past het plan in de maat en schaal van de omgeving. Verder wordt een houtsingel met lindebomen doorgetrokken. Deze lindes worden gepland langs een oude kavelgrens waar in het verleden ook bomen gestaan hebben, hiermee wordt de landschapsstructuur verder versterkt.

Conclusie: de ontwikkeling van het zonnepark aan de Ambrosiusweg te Hilvarenbeek past binnen de regels als gesteld in artikel 3.41 en artikel 3.9 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

Energieagenda 2019- 2030

De Energieagenda 2019-2030 stippelt de koers uit in de energietransitie en vormt met enkele leidende principes de leidraad voor het handelen van de provincie. Dit met het doel om in 2050 in Brabant 100% duurzame energie en een reductie van 90% van de CO₂-uitstoot ten opzichte van 1990 te bereiken. Hiervoor is, ook op weg naar 2030, een wezenlijke verandering noodzakelijk. De energietransitie is niet alleen het vervangen van fossiele bronnen (steenkool, aardolie en- gas) door duurzame bronnen (zoals zon en wind). Het is vooral een opgave om minder nodig te hebben. En wat we wel nodig hebben, komt uit duurzame bronnen.

In de Energieagenda zijn een aantal transitiepaden opgenomen. Deze zijn:

1. Elektriciteit
2. Industrie
3. Gebouwde omgeving
4. Mobiliteit
5. Landbouw

Tabel 1. Ambities en doelen in Noord-Brabant

(Uitgaande van landelijke definities en meetmethoden)

	Verduurzamen	Vergroenen
2030	50% van de energie is opgewekt uit duurzame bronnen	50% reductie van de CO ₂ -uitstoot ten opzichte van de uitstoot in 1990
2050	100% van de energie is opgewekt uit duurzame bronnen, grotendeels afkomstig uit Noord-Brabant	90% reductie van de CO ₂ -uitstoot ten opzichte van de uitstoot in 1990

Figuur 3-3 Energieagenda 2019 - 2030 provincie Noord-Brabant

De transitiepaden elektriciteit en landbouw zijn van belang voor voorliggend initiatief:

- Onder het transitiepad elektriciteit valt de transitie naar een CO₂-vrij elektriciteitssysteem met duurzame opwekkingsmethoden van elektriciteit, transport en opslag. In het energiesysteem

moeten verschillende bronnen, functies en locaties zo slim mogelijk gecombineerd worden. Dit vraagt om een elektriciteitsinfrastructuur die daarbij aansluit. De kansen voor zonne-energie zijn in Brabant relatief positief door de vele grote daken in de agrarische en logistieke sector en het omarmen van nieuwe technieken op het gebied van dunne film zonnetechnologie.

- Het landbouwgebied is van betekenis voor opwekking van energie. Brabant heeft van oudsher een breed palet aan land- en tuinbouwactiviteiten. De provincie Noord-Brabant wil in 2020 tot de meest innovatieve, duurzame en slimme agrofoodregio's van Europa behoren. Het grote aantal stallen en schuren biedt een kans voor zonne-energie, die ook al op diverse plaatsen wordt benut.

De energieagenda wordt uitgewerkt in concrete uitvoeringsprogramma's. Voorliggend plan past binnen de doelstellingen van de Energieagenda 2019-2030.

3.3 Gemeentelijk beleid

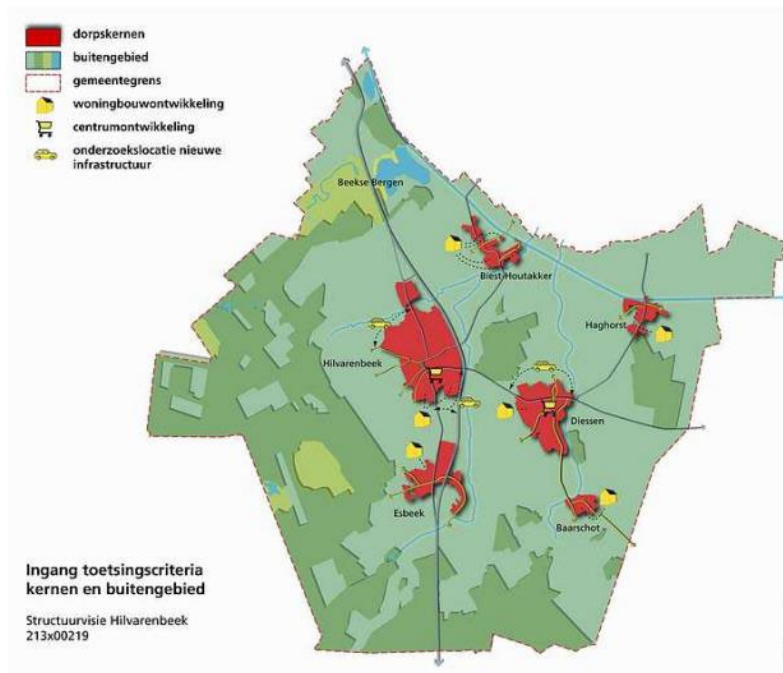
Structuurvisie Hilvarenbeek (2010)

De gemeenteraad van Hilvarenbeek heeft op 25 februari 2010 de Structuurvisie Hilvarenbeek vastgesteld. De planlocatie is in de structuurvisie aangeduid als buitengebied.

Het buitengebied heeft een belangrijke functie voor de gemeente. De agrarische functie is sterk vertegenwoordigd. De ruimtelijke karakteristiek van het buitengebied kan vooral beleefd worden vanuit het recreatief gebruik van paden, wegen en de recreatieve steunpunten. De kwaliteiten van de natuur zijn verankerd in de robuuste ecologische structuren en verbindingen en het divers karakter op de overgangen tussen buitengebied en de dorpen. De gemeente ziet het als haar basisverantwoordelijkheid voor het behouden van de ruimtelijke karakteristiek van haar gemeente. Hierbij hanteert zij onderstaande criteria voor het buitengebied:

- behouden van robuuste natuurgebieden en ecologische verbindingzones;
- het behouden van het divers karakter op de overgangen tussen buitengebied en de dorpen;
- het behouden van cultuurhistorische waarden in het gebied.

In het landschappelijk inpassingsplan is hiermee rekening gehouden, onder andere door de open en geslotenheid van het Kampenlandschap en het cultuurhistorische verkavelingspatroon terug te brengen (zie de landschappelijke inpassing voor een nadere onderbouwing). De planlocatie ligt in het extensiveringsgebied natuur. In de structuurvisie zijn randvoorwaarden opgenomen voor ontwikkelingen in deze gebieden.

Figuur 2-4 Structuurvisie Hilvarenbeek (bron: www.hilvarenbeek.nl)

Versterken duurzaam buitengebied

De gemeente stimuleert waar mogelijk de vestiging van nieuwe maatschappelijke initiatieven, zoals zorg gerelateerde dagopvang, in het buitengebied. Bij de afweging of de gemeente aan een initiatief in het buitengebied planologische medewerking verleent, hanteert de gemeente de volgende criteria:

- hun inpasbaarheid in maat en schaal van het buitengebied;
- de effecten op de kwaliteit van de omgeving;
- de effecten op functies in de omgeving;
- de in deze structuurvisie per zone benoemde toetsingscriteria voor nieuwe initiatieven.

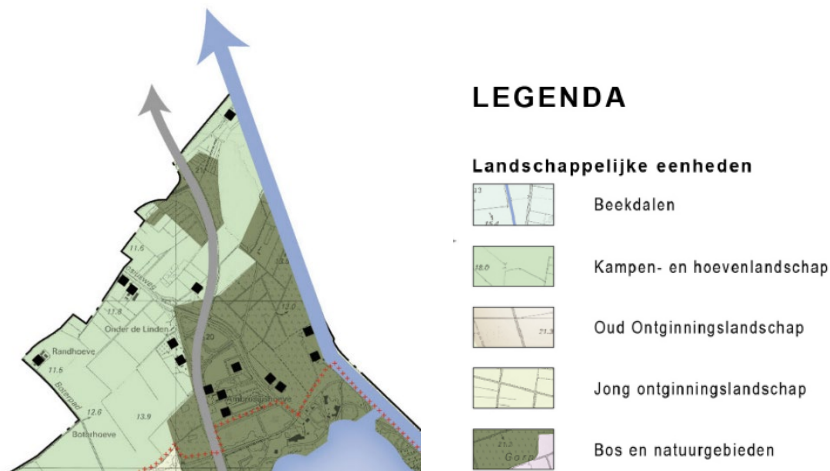
Conclusie

De planlocatie ligt in het 'gemengde' buitengebied van Hilvarenbeek nabij de snelweg A65 en de bebouwde kom van Tilburg. Het zonnepark kan door (natuurlijke) afscheidingen worden ingepast in de omgeving en de gronden kunnen op meerdere manieren gebruikt worden. Het realiseren van een zonneveld heeft geen invloed op de structuur van het landschap, maar kan deze juist versterken (zie ook het landschappelijke inpassingsplan, in bijlage 1). Het plan is niet in strijd met de structuurvisie.

Structuurvisie Buitengebied (2014)

De Structuurvisie Buitengebied voorziet in een samenhangende visie voor het buitengebied van Hilvarenbeek.

Het Kampen- en hoevenlandschap

Figuur 3-5 Landschappelijke eenheden (Bron: Structuurvisie Buitengebied Hilvarenbeek (2014))

In de structuurvisie Buitengebied (2014) valt het plangebied onder de landschappelijke eenheid 'Kampen- en hoevenlandschap'. Dit landschap wordt gekarakteriseerd door een organisch patroon van wegen en waterlopen, en een onregelmatige verkaveling. Ook houtwallen en bosjes komen hierin veel voor. In de landschappelijke inpassing, behorend bij dit planvoornemen, wordt rekening gehouden met de karakteristieken van deze landschappelijke eenheid. Ook geldt er vanuit de Kadernota en Visie Grootschalige Opwek een afbakening voor de omvang van zonneparken in dit landschapstype. Dit wordt verderop in dit hoofdstuk toegelicht.

Nota energietransitie 2017-2020 (2016)

Hilvarenbeek wil een duurzame gemeente zijn. Maar duurzaamheid is een veelsoortig begrip, duurzaamheidsdoelen kunnen divers zijn en op verschillende manieren worden nagestreefd.

In de nota Energietransitie heeft Hilvarenbeek gekozen voor focus. Focus op het terugdringen van de uitstoot van CO₂. Hierbij wordt aangesloten bij de Europese, landelijke en provinciale doelen. Waarbij de doelen, zeker op de langere termijn, zeer ambitieus zijn: ten opzichte van 2014 40% minder CO₂-uitstoot in 2030 en 80% minder in 2050.

De nota Energietransitie kijkt minder ver vooruit en beslaat de periode 2017-2020. In die periode streven we twee hoofddoelstellingen na:

- minder gebruik van energie door besparingsmaatregelen;
- meer duurzame energie opwekken.

Het gecombineerde resultaat van deze twee doelstellingen moet zijn dat in 2020 van de totale hoeveelheid energie die in Hilvarenbeek wordt gebruikt, 14% duurzaam opgewekte (en dus hernieuwbare) energie is. Dat is in lijn met de landelijke doelstelling.

Bij een gelijkblijvend energieverbruik staat Hilvarenbeek dan voor de uitdaging om 30.000 MWh - dat is 14% van het huidige energieverbruik - duurzaam op te wekken. Om een idee te geven: daarvoor zijn zes windmolens nodig of een oppervlakte van 250.000 m² - dat staat gelijk aan 27 voetbalvelden - aan zonnepanelen. De gemeente zet zich in op het maximaal benutten van bebouwing voor het opwekken van zonne-energie.

In de nota Energietransitie zijn de twee genoemde hoofddoelstellingen uitgewerkt in concrete ambities en activiteiten. Voor de daadwerkelijke uitvoering van maatregelen is de gemeente grotendeels afhankelijk van haar inwoners en ondernemers. Zij zullen in hun woningen en in hun bedrijven de maatregelen moeten treffen om tot het gewenste resultaat te komen. De gemeente gaat daarvoor een langdurige en intensieve duurzaamheidscampagne voeren. Een belangrijk onderdeel daarvan is het informeren van burgers en bedrijven over subsidiemogelijkheden en hen stimuleren en ondersteunen om die mogelijkheden te benutten. De keuze om daadwerkelijk in actie te komen is uiteraard aan de inwoners en ondernemers. De gemeente werkt hiervoor samen met regionale en provinciale partners.

Conclusie

Het plan is niet in strijd met de nota Energietransitie 2017-2020. Het draagt bij aan de gemeentelijke doelstellingen en duurzaamheidsambitie van de gemeente.

Visie grootschalige opwek Hilvarenbeek (februari 2019) en Kadernota VGO (16 mei 2019)

In de Visie grootschalige opwek Hilvarenbeek (VGO) heeft de gemeente de ambities uit de nota Energietransitie vertaald.

Voor de Hilvarenbeekse visie wordt uitgegaan van de vuistregel dat de gemeente in de jaren tot 2050 ongeveer 1 Peta joule aan elektriciteit per jaar nodig zal (blijven) hebben. Dit is, omgerekend naar een voor stroom gemakkelijker hanteerbare eenheid, gelijk aan 278 gigawatturen (GWh). Om een bijdrage aan de totale opgave in de regio Hart van Brabant te leveren moet de gemeente Hilvarenbeek in 2050 op jaarbasis 278 GWh (278.000.000 kWh) aan duurzame stroom opwekken.

De gemeente richt zich hiervoor op zonne- en windenergie. In de VGO is een 'zonneladder' opgenomen. Met behulp hiervan kan afgewogen worden of toestemming wordt verleend aan een project (zie ook figuur 3-2, onder de 'Interim omgevingsverordening Noord-Brabant').

Zonneladder Hilvarenbeek

Uitgangspunt van de Zonneladder is dat eerst wordt gekeken hoeveel potentieel er is voor energie-opwek op daken binnen de stedelijke omgeving. Deze vorm van opwek moet niet belemmerd worden door grootschalige opwek in het buitengebied.

De toekomstige energiebehoefte in Hilvarenbeek is gesteld op 1 Petajoule per jaar. Dit kan nog wijzigen na de uitkomsten van de REKS en toekomstige ontwikkelingen. Als we 1 P.J, die jaarlijks nodig is, vertalen naar hectares zonnepark dan is zo'n 250 hectare nodig. Voor de opwek van die energie gaat de gemeente ervan uit dat 50% uit bekende technieken (zon en wind) gehaald wordt en 50% door nieuwe ontwikkelingen kan worden opgewekt. Onderstaand schema geeft de verdeling in de Zonneladder weer van mogelijke opwek met zon en wind (potentie). Voor elke windturbine is 10 ha minder zonnepark nodig.

Trede	Potentie in Ha	Nodig in Ha	Bij 50% bewezen technieken	Met 3 windmolens
0	20	20	10 ha zon	10 ha zon
1	10	10	5 ha zon	5 ha zon
2	20	20	10 ha zon	10 ha zon
3		200	100 ha zon	70 ha zon en 3 molens
totaal		250	125 ha zon	95 Ha zon en 3 molens

Schema, verdeling energiepotentie van Hilvarenbeek over de zonneladder

Figuur 3-6: schema, verdeling energiepotentie Hilvarenbeek over de zonneladder

Trede 0 betreft 20 hectare zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven. Trede 1 en 2 gaat over grondgebonden zonnevelden in bebouwd gebied of tegen bebouwd gebied aan en trede 3 betreft zonnevelden in het buitengebied.

De planlocatie in Hilvarenbeek ligt in het buitengebied. In het plangebied is het niet mogelijk om zonnepanelen op daken te realiseren. De realisatie van een zonnepark past binnen trede 3 van de Zonneladder.

Leidende principes voor zonneprojecten

Initiatieven worden beoordeeld (behalve in geval van Trede 0 van de Zonneladder) op basis van zeven leidende principes. Deze zijn in paragraaf 2.2 reeds kort benoemd. Hieronder wordt onderbouwd hoe het planvoornemen past binnen deze principes.

1. *Behoud van bestaande ruimtelijke kwaliteit: de ruimtelijke kwaliteit mag zo min mogelijk worden aangetast. De omvang van een zonnepark wordt aangepast aan de schaal van het gebied.*

De planlocatie ligt in het 'Kampen en Hoevenlandschap'. Zonneparken groter dan 3 hectare zijn hier uitgesloten. Het plangebied is groter. Conform bijgevoegd inpassingsplan wordt het zonnepark van maximaal 3 hectare in het plangebied ingepast en de resterende ruimte wordt ingezet voor de landschappelijke inpassing van het zonnepark. Het Kampenlandschap wordt gekenmerkt door onregelmatige verkaveling en een grote afwisseling in open- en geslotenheid. Deze karakteristieken worden versterkt in de landschappelijke inpassing van het zonnepark, door onder andere de historische kavellijnen aan te houden en de beplanting op sommige plekken hoger of juist lager te houden (zie ook de landschappelijke inpassing).

2. *Maatschappelijke meerwaarde: de samenleving moet ook kunnen profiteren (meervoudig ruimtegebruik, ruimtelijke kwaliteitsverbetering enz.).*

NRG2ALL vindt het belangrijk dat de omgeving goed geïnformeerd wordt over het voornemen en kan participeren en meeprofiten van de voordelen die het project met zich meebrengt (zie ook het participatieplan). In de vervolgfase zullen daarom omwonenden en belanghebbenden betrokken worden bij de verdere uitwerking van de plannen. Hierbij kan bijvoorbeeld meegedacht worden over de natuurlijke afscheiding van het park, korting op panelen bij privé aanschaf, het aanbieden van educatieve trajecten en leermogelijkheden en de mogelijkheid om financieel te participeren in de zonneparken. In hoofdstuk 5 onder 'financiële participatie' en in het participatieplan wordt hier verder op ingegaan.

Daarnaast is het voornemen om samen te werken met lokale partijen om de ontwikkeling tot stand te brengen, zodat de ontwikkeling ook lokaal een maatschappelijke meerwaarde biedt.

In dit leidend principe wordt onderbouwd dat, mocht er bij een project onvoldoende kans voordoen om (financieel) te investeren in meerwaarde, de mogelijkheid bestaat om een bijdrage te doen aan een in te stellen fonds. Als er een omgevingsfonds wordt ingesteld zal NRG2ALL hier een bijdrage voor leveren. Het concrete voorstel voor deze bijdrage aan het omgevingsfonds is 0,50 cent per opgewekte megawatt/uur (mw./h) per jaar.

3. *Behoud van ruimte voor toeristisch-recreatieve ambities: een initiatief mag geen onevenredige afbreuk doen aan de toeristisch-recreatieve ambities van de gemeente.*

Het plangebied heeft geen recreatieve en/of toeristische bestemming. De gronden zijn momenteel agrarisch in gebruik. Het initiatief doet geen afbreuk aan de toeristisch-recreatieve ambities van de gemeente doordat de locatie niet goed zichtbaar is vanaf het omliggend wegennet, landschappelijk wordt ingepast en niet is gelegen aan een belangrijke recreatieve route.

4. *Zorgvuldige dialoog: initiatiefnemers moeten een zorgvuldige dialoog houden met de omgeving.*
NRG2ALL vindt het belangrijk dat de omgeving in een zo vroeg mogelijk stadium goed geïnformeerd wordt over het voornemen en kan participeren en meeprofiteren van de voordelen die het project met zich meebrengt. In de vervolgfase zullen daarom omwonenden en belanghebbenden betrokken worden bij de verdere uitwerking van de plannen. Hiervoor is een participatieplan opgesteld (zie bijlage) en wordt de richtlijn gevolgd zoals deze bij de kadernota is gevoegd. Er wordt één persoon aangewezen die het aanspreekpunt is voor vragen en opmerkingen over de ontwikkeling van het zonnepark. In hoofdstuk 5.2 'Overleg met de omgeving' wordt de opbrengst van de tot nu toe gevoerde omgevingsdialoog toegelicht.
5. *Een goede, uitvoerbare en duurzame ruimtelijke ordening: Er moet sprake zijn van een goede ruimtelijke ordening.*

Het plan voor grootschalige opwek van zonne-energie is voorzien op een voormalige agrarische bestemming. De eigenaar van de grond in het plangebied is betrokken bij de aanvraag. NRG2ALL heeft een voorovereenkomst tot het vestigen van een recht van opstal. De grondeigenaar beëindigt zijn agrarische activiteiten op het moment dat er een zonnepark gerealiseerd wordt. Het maaiveld onder de zonnepanelen wordt niet verhard of verdicht. Door de noord-zuid oriëntatie van het zonnepark en een ecologische inrichting hiervan kan de kwaliteit van de bodem zelfs positief verbeteren. De groenopstanden op het terrein worden beheerd volgens een zorgvuldig beheerplan. Denk daarbij aan de extra kruiden- en bloemrijke zoom, kruidenrijk grasland, struweelhagen en linden. Het beheerplan bij deze type beplantingen is opgenomen in de landschappelijke inpassing.

Na beëindiging van de vergunning wordt de installatie verwijderd en een schone grondverklaring overlegd. NRG2ALL is voornemens met de gemeente een overeenkomst te sluiten, waarin alle afspraken worden vastgelegd. In de beschrijving van de leidende principes hieronder wordt hier verder op ingegaan.

6. *Meervoudig ruimtegebruik*
NRG2ALL streeft meervoudig ruimtegebruik na. Bij de inpassing van het zonnepark is hier rekening mee gehouden door het combineren van energieopwekking met:
 - Op het kruidenrijke grasland onder de zonnepanelen, binnen het hekwerk, een paar weken per jaar kleinvee zoals schapen te laten grazen;
 - het plaatsen van insectenhoeven en zandheuvelds in de bloem- en kruidenrijke weide aan de noordzijde van het plangebied, en de aanleg van een amfibieënpool om de biodiversiteit te versterken.
 - Indien gewenst kan een educatief bord worden geplaatst bij de ingang met daarop het doel en de bijdrage van het zonnepark aan de omgeving (zie voor een nadere toelichting over het educatieve bord paragraaf 2.3 'Landschappelijke Inpassing').
 - Het behouden en ruimte bieden aan bestaande waterlopen, zodat o.a. flora en fauna hier meer ruimte krijgen om te ontwikkelen.

7. *In het Natuurnetwerk Brabant zijn windturbines en zonneparken uitgesloten*

De locatie ligt niet in het Natuurnetwerk Brabant. De impact op Natura 2000 gebieden en het Natuurnetwerk Brabant is toegelicht onder Hoofdstuk 4 'Omgevingsaspecten' binnen deze ruimtelijke onderbouwing.

Naast deze leidende principes worden in de Kadernota bij de VGO Hilvarenbeek nog een aantal algemene voorwaarden voor initiatieven rondom grootschalige opwek benoemd. Deze algemene voorwaarden worden hieronder toegelicht. Daarnaast wordt onderbouwd hoe het planvoornemen hieraan voldoet.

- *We stellen dat tot en met 2020 maximaal 50 ha aan zonneparken en een locatie voor windturbines wordt vergund.*
Voorgenomen plan heeft betrekking op een plangebied van 5,3 hectare waarvan 3 hectare is voorzien voor zonnepanelen, en de rest voor de landschappelijke inpassing van het zonnepark.
- *Aansluiting op het elektriciteitsnet is voorwaarde om een project te laten doorgaan. Bij een aanvraag voor grootschalige opwek vragen we een schriftelijke verklaring van de netbeheerder, waaruit blijkt dat er afstemming is met de netbeheerder en een prijsindicatie is afgegeven voor de aansluiting op het net. Als de aanvraag positief wordt beoordeeld, vragen we als voorwaarde voor een vergunning een geldende offerte van de netbeheerder waaruit blijkt dat aansluiting mogelijk is en maatschappelijk verantwoord.*
Er is met betrekking tot voorgenomen zonnepark afstemming geweest met de netbeheerder. De ontwikkelaar heeft bij de netbeheerder een prijsindicatie aangevraagd op basis van het nieuwe inpassingsplan. Na vergunningverlening zal de prijsindicatie worden omgezet in een offerte. Daarnaast heeft de netbeheerder een transportindicatie afgegeven, waaruit blijkt dat er voldoende capaciteit op het net beschikbaar is. Deze transportindicatie is opgenomen in de bijlage 2
- *Plannen moeten realistisch en uitvoerbaar zijn. Op dit moment is nog veel onduidelijk en de ontwikkelingen ten aanzien van duurzame energiebronnen gaan in hoog tempo. We volgen die ontwikkelingen en zorgen dat we bij de beoordeling hierop kunnen anticiperen. Het voldoen aan alle voorwaarden leidt niet automatisch tot het verlenen van een vergunning. Als tijdens het proces blijkt dat de gevolgen voor goede ruimtelijke ordening en het algemeen belang onaanvaardbaar worden, hebben we de mogelijkheid om de aanvraag af te wijzen.*
Uit voorliggende ruimtelijke onderbouwing en het daarbij behorende landschappelijke inpassingsplan blijkt dat de ontwikkeling van het zonnepark realistisch en uitvoerbaar is. De beoordeling hiervan ligt bij het bevoegd gezag.
- *Een anterieure overeenkomst is onderdeel van de vergunning. Als het proces van initiatiefvoorstel positief verloopt, kan dit leiden tot een vergunning voor de installatie van een zonnepark of windturbines. Betrokken partijen stellen een anterieure overeenkomst op met alle afspraken. We vragen hierbij een bankgarantie zodat bij faillissement de kosten van het opruimen van de zonnepanelen kunnen worden betaald (zie 5.5). Het stellen van financiële zekerheid is immers verplicht op grond van de provinciale Verordening ruimte, zowel ten aanzien van windturbines als zonneparken*
Met de gemeente wordt een anterieure overeenkomst gesloten, waarin alle afspraken worden vastgelegd, inclusief een bankgarantie. Tevens gaat NRG2ALL alleen de samenwerking aan met een importeur van de zonnepanelen, wanneer deze een overeenkomst is aangegaan met een externe partij, zoals PV Cycle, om zonnepanelen terug te nemen. Als lid van Holland Solar is NRG2ALL gehouden aan de Gedragscode 'zon op land'. Ook in lijn met deze gedragscode, dienen de zonnepanelen na de gebruiksperiode te worden ingenomen voor recycling. De panelen zijn nu reeds voor 96% recyclebaar. NRG2ALL is tevens met de grondeigenaar overeengekomen

dat de gronden schoon worden opgeleverd. Dit is vastgelegd in de overeenkomst met de grondeigenaar. Hiervoor is een bankgarantie opgenomen.

Conclusie

Het plan is niet in strijd met de VGO. Het draagt bij aan de gemeentelijke doelstellingen en duurzaamheidsambitie van de gemeente.

3.4 Conclusie inpasbaarheid in het beleid

Het voorgenomen plan past binnen nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid, omdat de ontwikkeling van het zonnepark:

- bijdraagt aan de ambitie uit het energieakkoord voor duurzame groei door middel van het decentraal opwekken van zonne-energie. De ontwikkeling beoogt namelijk het opwekken van 4,5 MWp zonne-energie;
- aansluit op de regels voor zonneparken uit de Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant voor landelijk en gemengd landelijk gebied, omdat voldaan wordt aan de hierbij gestelde criteria:
 - In de VGO blijkt dat grootschalige opwek middels zonne-energie noodzakelijk is, om duurzaam te kunnen voorzien in de energiebehoefte van Hilvarenbeek.
 - De voorgenomen ruimtelijke en landschappelijke inpassing aansluit op de voorgestelde leidende principes uit de VGO, zoals hieronder verder toegelicht.
 - Het zonnepark landschappelijk wordt ingepast door onder andere het aanplanten van een struweelhaag, lindes, kruidenrijk grasland en een extra bloem- en kruidenrijke zoom.
 - De ontwikkeling voorziet in meervoudig ruimtegebruik, door ruimte te bieden aan biodiversiteit, begrazing met kleinvee en agrarisch gebruik in combinatie met waterberging.
 - De ontwikkeling is afgestemd met de netwerkbeheerder. Er is een prijsindicatie aangevraagd op basis van het nieuwe inpassingsplan en uit de transportindicatie blijkt dat er voldoende netcapaciteit beschikbaar is;
- past binnen de ambitie uit de Energieagenda 2019 - 2030, om in Brabant vanaf 2050 100% duurzame energie op te wekken;
- past binnen de ambitie van de gemeente Hilvarenbeek om CO₂-uitstoot met 40% in 2030 en 80% in 2050 te verminderen, door onder andere het opwekken van meer duurzame energie;
- past binnen de kaders van een gemengd duurzaam buitengebied, zoals in de Structuurvisie Hilvarenbeek (2010) aangegeven, en wordt landschappelijk ingepast en versterkt;
- past binnen de criteria uit de kadernota VGO. Zo wordt met de ruimtelijke en landschappelijke inpassing van het zonnepark rekening gehouden met:
 - De bestaande ruimtelijke kwaliteit van het Kampen en Hoevenlandschap. Dit wordt versterkt door het behouden en versterken van de onregelmatige verkaveling en open- en geslotenheid van het landschap.
 - Een duurzame ruimtelijke ordening, onder andere door de keuze voor een locatie buiten het Natuurnetwerk Brabant en het niet verhard van het maaiveld.
 - Een maatschappelijke meerwaarde voor de samenleving, door o.a. het betrekken van omwonenden in de verdere planontwikkeling. Dit draagt ook bij aan een zorgvuldige dialoog met de omgeving en biedt mogelijkheden voor financiële participatie (zie ook participatieplan).
 - Meervoudig ruimtegebruik, onder andere door het stimuleren van de biodiversiteit door o.a. het aanplanten van bloem- en kruidenrijk grasland, insectenhôtels en zandheuvelds, maar ook door het herstellen van cultuurhistorische lijnen met aanplanten van Lindes, en het bieden van ruimte aan bestaande watergangen en de aanleg van een amfibieënpool.

4 OMGEVINGSASPECTEN

In dit hoofdstuk worden de milieu hygiënische en planologische aspecten verantwoord die samenhangen met onderhavig plan. Voor elk omgevingsaspect is een korte omschrijving opgenomen, waarbij (indien mogelijk) is verwezen naar uitgevoerde onderzoeken. Indien er onderzoeken zijn uitgevoerd zijn deze als bijlage toegevoegd aan deze ruimtelijke onderbouwing.

4.1 Bedrijven- en milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk. Doorgaans vindt deze ruimtelijke afstemming plaats in de vorm van het aanhouden van voldoende afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Hiermee wordt hinder en gevaar voor milieugevoelige functies voorkomen of zoveel mogelijk beperkt en wordt bedrijven voldoende zekerheid geboden dat zij hun bedrijfsactiviteiten onder aanvaardbare voorwaarden kunnen ontplooien.

Door de VNG is een handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' gepubliceerd (laatste uitgave dateert uit 2009). In deze handreiking zijn per milieubelastende activiteit richtafstanden voor geur, stof, geluid en gevaar opgenomen tot milieugevoelige functies.

Een zonnepark vormt geen milieuhinderlijke bedrijfsactiviteit in termen van milieuzonering. Op advies van Gemeente Hilvarenbeek (brief d.d. 29 januari 2020) wordt aansluiting gezocht bij de activiteit Elektriciteitsproductiebedrijven en elektriciteitsdistributiebedrijven ten aanzien van de geluidseffecten. Volgens de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) kan een zonnepark worden ondergebracht onder SBI code '35113', namelijk *'productie van elektriciteit door zonnecellen, en waterkracht'*. In de richtafstandenlijst wordt de indeling '35' gehanteerd. Voor elektriciteitsdistributiebedrijven, met een transformatorvermogen kleiner dan 10 MVA gelden de volgende richtafstanden:

- Geur: 0 meter
- Stof: 0 meter
- Geluid: 30 meter
- Gevaar 10 meter

Hierbij relevant zijn de geluidseffecten en de geluidsreflectie. Hier wordt nader op ingegaan onder 4.2 Geluid.

Bedrijven zijn geen milieuhindergevoelige functies en vallen daarmee buiten het kader van de reguliere milieuzonering. Een zonnepark betreft daarnaast geen milieugevoelige functie, waardoor bestaande bedrijven in de omgeving niet onevenredig in hun belangen worden geschaad bij de realisatie van deze functie.

Een zonnepark is niet te beschouwen als een geurgevoelig object in de wet geurhinder en veehouderij.

De conclusie is dat het project uit oogpunt van bedrijven en milieuzonering uitvoerbaar is.

4.2 Geluid

Kwalitatief is beoordeeld wat het effect betreffende geluid (wegverkeerslawaaï) is van de geplande realisatie van een zonnepark in Hilvarenbeek (aan de Ambrosiusweg). De locatie is gelegen direct ten westen van de Provinciale weg N269, ten zuiden van de A58/A65.

De vraag is of de geluidsbelasting vanwege deze wegen toeneemt bij de woningen als gevolg van de aanleg van het zonnepark. Hiervoor zijn van belang de woningen nabij het zonnepark.

Er gelden in het kader van de Wet geluidhinder geen geluidseisen betreffende deze zonnepanelen. Bij wijzigingen op of aan een weg dient een geluidsonderzoek plaats te vinden, om te beoordelen of sprake is van een zogenaamde “reconstructie” in de zin van de Wet geluidhinder. Dan moet beoordeeld worden of voor de woningen een hogere waarde moet worden verleend, en of er maatregelen kunnen worden getroffen om de toename van de geluidsbelasting te beperken.

Dit is hier niet aan de orde, aangezien er geen wijzigingen op af aan de genoemde wegen plaatsvinden. Naast de rijksweg (A58/A65) zijn rekenpunten met zogenaamde geluidsproductieplafonds (GPP's) gelegen, waarop in het kader van de Wet milieubeheer geluidseisen van toepassing zijn. Deze rekenpunten zijn gelegen op 50 m van de rijksweg. Het zonnepark wordt niet binnen 50 m van de rijksweg gerealiseerd, daarom zullen de geluidsniveaus op deze rekenpunten niet wijzigen.

Het onderzoek vindt plaats in het kader van een goede ruimtelijke ordening. De panelen staan gericht op het zuiden onder een kleine hoek ten opzichte van het horizontale vlak (met een afwijking van circa 20%). Reflectie (een terug weerkaatsing van het geluid) treedt naar verwachting niet of nauwelijks op, omdat de zonnepanelen min of meer in het horizontale vlak worden geplaatst. Nabijgelegen woningen aan de Tilburgseweg 43-49b, die zijn gelegen tussen de zonnepanelen en de relevante wegen, zullen dan ook geen effect ondervinden van de zonnepanelen.

Een relevant effect is wel dat ter plaatse van de zonnepanelen een hard bodemgebied ontstaat, waar voorheen een zacht bodemgebied aanwezig was. Een hard bodemgebied zorgt voor weerkaatsing van het geluid, een zacht bodemgebied absorbeert het geluid. Het effect hiervan is dat het geluid van de provinciale weg N269 en de A58/A65 in zekere mate wordt weerkaatst naar het achtergelegen gebied. Het gaat hierbij om de gebieden ten westen en ten zuiden van het zonnepark.

Hier zijn echter nauwelijks woningen gelegen. Relevant hierbij kunnen zijn de woningen aan het Boterpad in Goirle, woningen in het buitengebied die ten westen van het zonnepark zijn gelegen. Het geluidseffect bij deze woningen is naar verwachting echter zeer beperkt, omdat deze woningen verder weg gelegen zijn van de N269, en het geluidsniveau vanwege deze weg dus relatief beperkt is. Naar verwachting wordt de geluidsbelasting vanwege wegverkeerslawaai hier meer bepaald door de A58/A65, welk geluidsniveau niet wijzigt.

Een ander aspect dat mogelijk relevant is betreft industrielawaai: Het geluid dat veroorzaakt wordt door de omvormers en het transformatorgebouw / inkoopstation (zie ook paragraaf 4.1). Het zonnepark kan worden beschouwd als een “inrichting”, een locatie waar bedrijfsmatige activiteiten plaatsvinden. De geluidimmissie van inrichtingen ter plaatse van woningen is geregeld in de Wet milieubeheer / het Activiteitenbesluit.

De publicatie Bedrijven en Milieuzonering geeft richtafstanden voor diverse typen bedrijfsmatige activiteiten. Voor dit type inrichtingen is de richtafstand 30 meter, bij een transformator met een vermogen van < 10 MVA. De dichtst bijgelegen woning bevindt zich aan Tilburgseweg 49b, op een afstand van circa 45 m van het transformatorgebouw / inkoopstation en > 100 meter van de omvormers. De woningen zijn dus gelegen buiten de richtafstanden. Verwacht kan worden dat ter plaatse van de woningen geen geluidshinder optreedt vanwege het transformatiestation, en dat voldaan wordt aan de geluidseisen uit het Activiteitenbesluit.

De afstand tot een levensbeschouwelijke instelling bedraagt ruim 2 kilometer. De instelling ondervindt geen hinder van het zonnepark.

Een zonnepark is geen geluidgevoelig object, waardoor onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder achterwege blijft. Het plan is wat betreft geluidshinder uitvoerbaar.

4.3 Externe veiligheid

Voor een goede ruimtelijke ordening is het van belang dat burgers beschermd worden tegen ongevallen met gevaarlijke stoffen of gevaarlijke omstandigheden. Externe veiligheid gaat daarom om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Een zonnepark is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Binnen het plangebied worden namelijk geen objecten gerealiseerd waar personen kunnen verblijven. Andersom is een zonnepark geen risicovolle inrichting, waardoor de ontwikkeling niet van invloed is op eventueel nabijgelegen kwetsbare objecten. Uit de risicokaart Nederland blijkt dat ter plaatse en/of nabij het plangebied geen buisleidingen zijn gelegen voor het transport van gevaarlijke stoffen. Uit het oogpunt van externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen aan de orde.

4.4 Water

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen. Deze waterparagraaf doet verslag van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie, dat wil zeggen voor het grondwater, het oppervlaktewater dan wel regionale en/of primaire waterkeringen.

Er is m.b.t. deze waterparagraaf afstemming met het waterschap de Dommel geweest. Het Waterschap heeft advies uitgebracht dat is verwerkt in deze waterparagraaf.

Waterschap de Dommel

Het Waterbeheerplan 2016-2021 is in 2015 vastgesteld en sinds 2016 actueel. In het plan zijn vijf thema's opgenomen:

1. Droge voeten: voorkomen van wateroverlast in het beheergebied.
2. Voldoende water: zowel voor de natuur als de landbouw is het belangrijk dat er niet te weinig water is.
3. Natuurlijk water: zorgen voor flora en fauna in en rond beken en sloten door deze waterlopen goed in te richten en te beheren.
4. Schoon water: zuiveren van afvalwater en vervuiling van oppervlaktewater aanpakken en voorkomen.
5. Mooi water: stimuleren dat mensen de waarde van water beleven, door onder meer recreatief gebruik.

In het Waterbeheerplan worden waterpartners, stakeholders, boeren, burgers en bedrijven nadrukkelijk uitgenodigd om samen te werken aan slimme, innovatieve oplossingen voor de complexe wateropgaven waar Waterschap De Dommel voor staat.

Waterhuishoudkundige situatie

Het plangebied voor zonnepark Ambrosiusweg Hilvarenbeek raakt aan de volgende belangen vanuit waterhuishouding:

Figuur 4-1 projectie beperkingsgebieden op het plangebied (Bron: Legger Waterschap de Dommel)

Figuur 4-2 Natuurlijke overstromingsgebieden in blauw (Bron: Legger Waterschap De Dommel)

- Het projectgebied wordt niet begrensd door A-water. Deze watergangen zijn in blauw op bovenstaand kaartbeeld weergegeven. Voor A-watergangen is in de Legger een beschermingszone toegekend, van 5 meter breed vanaf de insteek, aan beide zijden van de watergang.
- Het projectgebied wordt op verschillende randen begrensd door B-watergangen (zie roze lijnen op bovenstaande kaart). Voor deze watergangen zijn geen beschermingszones aangewezen.
- In de Verordening Ruimte en Water is de omgeving van het plangebied aangegeven als 'reservering waterberging'. Dit betekent dat in extreme situaties, dit gebied hier kan overstromen. In de legger van Waterschap De Dommel staan natuurlijke overstromingsgebieden weergegeven (zie blauwe vlakken op bovenstaande kaart). Het plangebied valt niet binnen dit natuurlijk overstromingsgebied. Inundatie op deze kavel is te verwachten.

Daarnaast heeft het Waterschap De Dommel aangegeven dat voor vergunningverlening het nodig is om rekening te houden met:

- hemelwater op de kavel, waarbij de voorkeur is om niet af te voeren, maar indien hier wel voor gekozen wordt, dit vertraagd plaatsvindt:
 - binnen het plangebied wordt hemelwater niet afgevoerd, maar opgevangen en geïnfiltreerd op de kavel van het plangebied;
- indien verhard oppervlak met hemelwaterafvoer, realisatie van waterberging:
 - Het maaiveld onder de zonnepanelen zal niet worden verhard of verdicht. Door de noord-zuid opstelling ontstaat er ruimte tussen de panelen. Hemelwater zal worden opgevangen op de kavel van het plangebied.

Met het Waterschap De Dommel is afgesteld dat een waterhuishoudkundigplan niet benodigd is voor de inrichting van het plangebied (perceel A1696), aangezien hemelwater wordt opgevangen en het maaiveld binnen het plangebied niet zal worden verhard of verdicht.

Conclusie

In het plan wordt rekening gehouden met de waterhuishoudkundige situatie en relevant beleid:

- Bij de inpassing van het zonnepark is rekening met de bestaande watergangen gehouden. Bij alle watergangen wordt ruimte vrijgehouden zodat ze eenvoudig te schouwen zijn, en flora en fauna hier meer ruimte krijgen. Daarnaast worden bij de realisatie van het park geen sloten/ watergangen gedempt of gewijzigd. Het initiatief leidt daarom niet tot een wijziging in het watersysteem. Er wordt geen aanvullende drainage voorzien. De afwatering van het plangebied blijft ongewijzigd.
- De waterhuishoudkundige situatie zal door de realisatie van het zonnepark niet wijzigen. Het regenwater spoelt van de zonnepanelen af en kan vrij in de bodem infiltreren. Onder de panelen wordt geen gesloten verharding aangebracht die een belemmering vormt voor de infiltratie. Het regenwater stroomt dan ook niet versneld af richting het oppervlaktewater, maar zal worden opgevangen op de kavel. Het zonnepark wordt door de vrije afstroming van het regenwater richting de onderliggende bodem niet gezien als toename in verharding. Watercompensatie is voor dit plan dan ook niet vereist. Ook elders binnen het plangebied wordt geen extra verharding aangebracht.
- Binnen het plangebied zal het principe van duurzaam bouwen worden gehanteerd. De zonnepanelen en de constructie wordt uitgevoerd van niet-uitloogbare materialen. Zonnepanelen worden geplaatst op een metalen frame.
- Het initiatief leidt niet tot de productie van afvalwater en wordt dus ook niet aangesloten op een rioleringsstelsel. Het hemelwater afkomstig van de zonnepanelen stroomt direct af richting de bodem en is niet verontreinigd zodat dit niet leidt tot verontreiniging van bodem of oppervlaktewater.

Vanuit waterhuishoudkundige overwegingen worden er geen bezwaren verwacht tegen onderhavig initiatief en geen aanvullende maatregelen nodig zijn.

4.5 Bodem

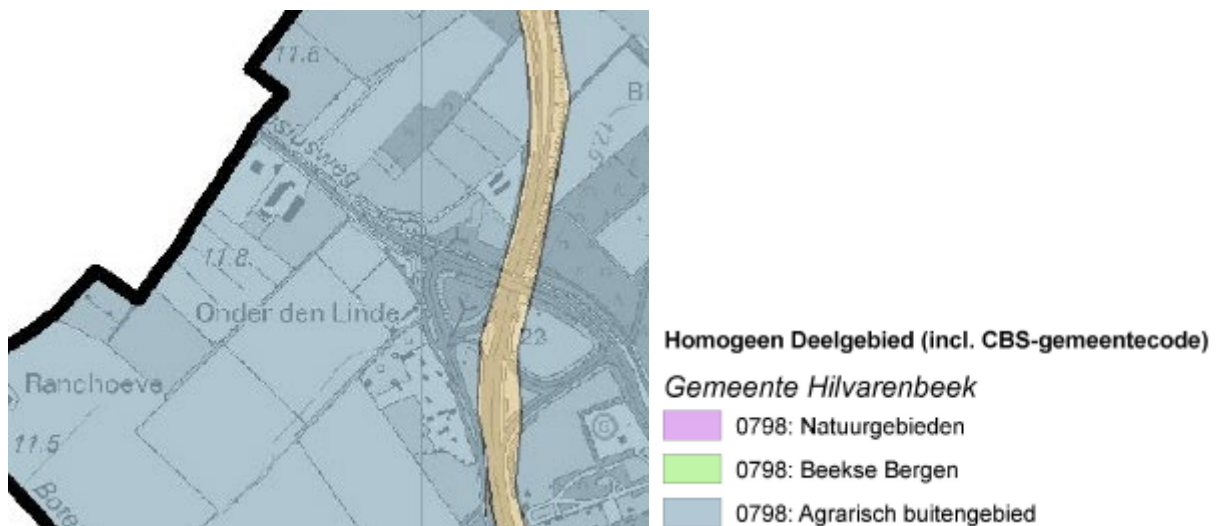
Bodemkwaliteit

Het Besluit op de ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6) schrijft voor dat in het kader van een ruimtelijk planologische procedure moet worden aangetoond dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming zijn met het gewenste nieuwe gebruik. De bodemkwaliteit kan (negatief) van invloed zijn op de gewenste nieuwe ontwikkeling.

Indien sprake is van een functiewijziging zal er in veel gevallen een bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd op de planlocatie. Door middel van zo'n onderzoek kan in beeld worden gebracht of de bodemkwaliteit en de beoogde functie van het plangebied bij elkaar passen.

Bodemingrepen

Op de bodemkwaliteitskaart staat het plangebied aangewezen als agrarisch buitengebied. Onderhavig initiatief betreft een wijziging naar een zonnepark op een locatie die bestemd is als 'agrarisch'. Ten aanzien van het initiatief zullen er geen graafwerkzaamheden worden uitgevoerd. De zonnepanelen worden boven de grond geplaatst. De planologisch geldende functie van het perceel betreft bovendien geen milieugevoelige functie. De locatie is uitsluitend gebruikt als agrarische grond. De bodemkwaliteit in het plangebied wordt niet aangetast.

Figuur 4-3 Bodemkwaliteitskaart Hilvarenbeek

Het zonnepark wordt gevormd door bouwwerken, waar geen personen verblijven. Daarnaast zijn er geen grootschalige bodemingrepen aan de orde, waardoor grond moet worden afgevoerd of iets dergelijks. Bovendien worden, gelet op het huidige gebruik als agrarische grond ernstige verontreinigingen niet verwacht.

Gemeente Hilvarenbeek heeft verzocht (brief d.d. 29 januari 2020) om een nulsituatieonderzoek uit te voeren. Dit rapport is opgenomen in Bijlage 12, en is opgesteld door het bureau Terra Milieu. Uit dit

onderzoek blijkt dat op basis van de analyseresultaten geconcludeerd kan worden dat in de bovengrond verhogingen van cadmium, koper, kwik en lood en OCB's ten opzichte van de achtergrondwaarde worden aangetroffen. In de ondergrond worden geen verhoogde parameters aangetroffen.

In het grondwater worden verhogingen van barium, cadmium, kobalt, koper en nikkel ten opzichte van de streefwaarde aangetroffen. Tevens wordt nikkel verhoogd ten opzichte van de tussenwaarde aangetroffen.

De locatie kan niet meer als onverdacht worden beschouwd. De tussenwaarde verhoging van nikkel in het grondwater heeft vermoedelijk een regionaal karakter. Terra Milieu adviseert om onderhavig bodemonderzoek voor te leggen aan het bevoegd gezag met de vraag of hier een aanvullend onderzoek/herbemonstering van het grondwater benodigd is.

Er bestaan volgens Terra Milieu, met inachtneming van bovenstaande, géén belemmeringen met betrekking tot de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem voor de geplande ontwikkeling(en), alsmede een bestemmingsplanwijziging op de onderzoekslocatie. Het project is uit oogpunt van bodem uitvoerbaar.

4.6 Archeologie en cultuurhistorie

Archeologie

Sinds 1 juli 2016 is de Erfgoedwet van kracht. Deze wet vervangt zes wetten en regelingen op het gebied van cultureel erfgoed:

1. Monumentenwet 1988
2. Wet verzelfstandiging rijksmuseumse diensten
3. Wet tot behoud van cultuurbezit
4. Wet tot teruggave cultuurgoederen uit bezet gebied
5. Uitvoeringswet UNESCO -verdrag 1970
6. Regeling materieel beheer museale voorwerpen

De Erfgoedwet hanteert de beschermingsniveaus zoals die gelden in de voorgaande regelingen. Voor de vergunningverlening van een beschermd archeologisch monument, het verbod tot beschadigen of vernielen van een rijksmonument en de bescherming van stads- en dorpsgezichten geldt dat de Monumentenwet 1988 van kracht blijft tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze regels blijven dus gelden en zijn ongewijzigd overgenomen in de Erfgoedwet.

Doelstelling van de wetten is de bescherming en het behoud van archeologische waarden. Als gevolg van dit verdrag wordt in het kader van de ruimtelijke ordening het behoud van het archeologisch erfgoed meegewogen zoals alle andere belangen die bij de voorbereiding van het plan een rol spelen. De gehanteerde uitgangspunten zijn:

- archeologische waarden zoveel mogelijk in de bodem bewaren (behoud in situ);
- in ruimtelijke ordening (planvorming) al rekening houden met archeologische waarden;
- de bodemverstoorder betaalt archeologisch vooronderzoek en mogelijke opgravingen.

Gemeenten zijn verplicht om bij het vaststellen van bestemmingsplannen rekening te houden met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden.

Archeologische verwachting

Het perceel heeft een archeologische verwachtingswaarde volgens het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied'. Voor bouwwerken met een oppervlakte groter dan 2.500 vierkante meter, waarbij de grond geroerd wordt vanaf 50 centimeter diepte dient er archeologisch onderzoek plaats te vinden.

Bij de bouw van het zonnepark blijft de totale oppervlakte aan bodemverstoring zeer gering, omdat de panelen op een draagconstructie met palen worden geplaatst. Daarnaast wordt de grond geroerd door het plaatsen van de omheining, het inkoopstation en enkel kabelgeulen. Naar verwachting blijft de totale oppervlakte aan bodemverstoring ruim onder de drempelwaarde voor archeologisch onderzoek.

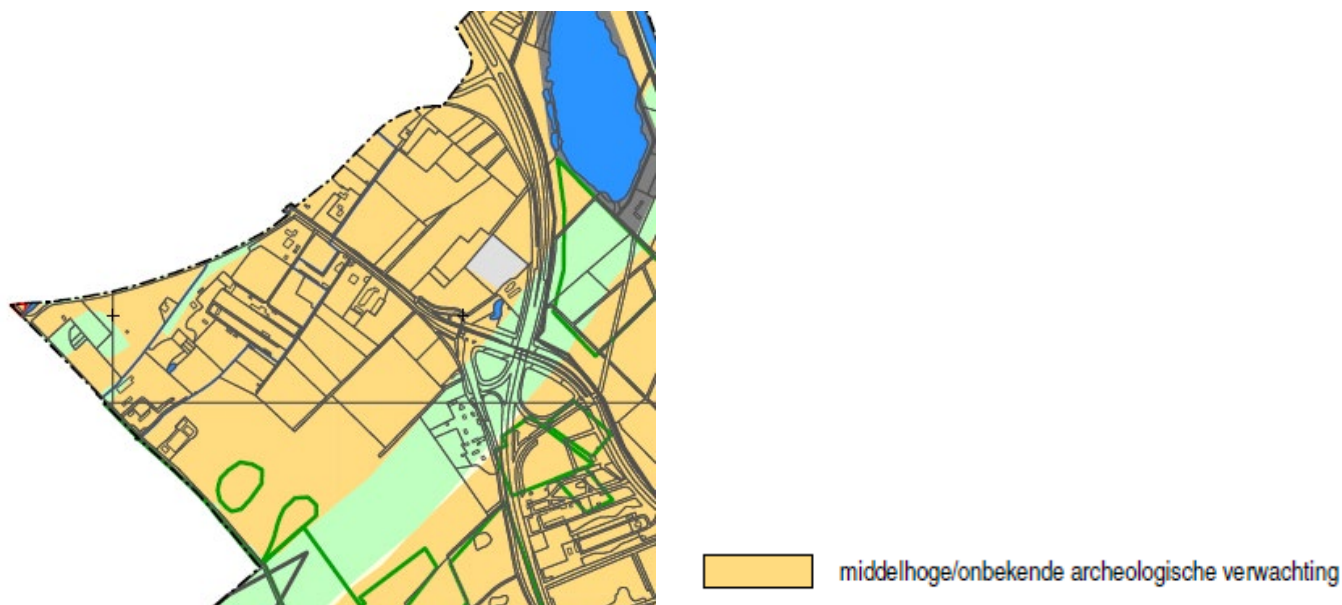
Op grond van artikel 5.10 van de Erfgoedwet geldt voor bodemverstoringen de meldplicht. Als tijdens graafwerkzaamheden alsnog archeologische vondsten of indicatoren worden aangetroffen dan dient het werk onmiddellijk te worden stilgelegd en moet dit worden gemeld bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en wetenschap, dan wel bij de provinciaal archeoloog en de gemeente.

Uit de archeologische verwachtingskaart van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed blijkt dat de locatie een middelhoge verwachtingswaarde heeft.

Figuur 4-4 Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (Bron: IKAW online viewer)

Daarnaast heeft de gemeente Hilvarenbeek op 27 september 2012 een eigen archeologiebeleid met bijbehorende beleidskaart vastgesteld. Volgens deze kaart valt het plangebied in categorie 7 'middelhoge/ onbekende archeologische verwachting'. Voor deze categorie geldt ook de ondergrens van 2500m² verstoringsoppervlak, en 50 cm verstoringsdiepte.

Figuur 4-5 Archeologische beleidskaart gemeente Hilvarenbeek

Gemeente Hilvarenbeek heeft verzocht (brief d.d. 29 januari 2020) om een archeologische bureaustudie uit te voeren. Archeologisch adviesbureau Transect heeft deze bureaustudie uitgevoerd (zie bijlage 13). Hierin wordt geadviseerd om voor het zuidelijke deel van het plangebied (circa 1,7 ha) een inventariserend veldonderzoek te doen. Dit omdat in deze zone met middelhoge archeologische verwachting resten en / of sporen kunnen worden verstoord door de voorgenomen werkzaamheden. Met een inventariserend veldonderzoek kan de bodemopbouw en de mate van intactheid van de bodem bepaald worden. Het inventariserend onderzoek voor het deel van het projectgebied (1,7 ha) wordt uitgevoerd vóór de realisatie van het zonnepark. Op basis van de resultaten van het inventariserend veldonderzoek kan de archeologische verwachting worden getoetst en waar mogelijk worden bijgesteld. Het betreft een selectieadvies: op grond van de resultaten van het rapport zal de gemeente Hilvarenbeek een selectiebesluit nemen over de daadwerkelijke omgang met eventueel aanwezige archeologische waarden binnen het plangebied. Ter plaatse van de zone waar een lage archeologische verwachting is (circa 3,6 ha van het plangebied), wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd. In dit gebied is het project vanuit het oogpunt archeologie uitvoerbaar.

Cultuurhistorie

Uit de Cultuur- Historische Waardekaart (CHW) van de provincie Noord-Brabant blijkt dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het archeologisch landschap 'de Meierij' (zie figuur 4-6). Een regio die op provinciaal niveau van cultuurhistorisch belang is. Dit gebied bestaat uit dekzandruggen, beekdalen en dekzandvlaktes. De dragende structuren in deze regio zijn onder andere:

- de oude agrarische cultuurlandschappen met akkercomplexen, beemden, broekgebieden
- populieren
- dorpen en buurtschappen met langgevelboerderijen
- de woeste gronden met heidevelden
- vennen en zandverstuivingen
- kastelen, kloosters, landgoederen en buitenplaatsen
- de Zuid-Willemsvaart

In de ontwikkelingsstrategie wordt ingezet op de versterking of ontwikkeling van de samenhang van dergelijke dragende structuren en het in samenhang ontwikkelen van de cultuurhistorische waarden van de Meijerij.

Met de realisatie van het zonnepark worden de hierboven genoemde structuren niet gewijzigd. De kavelstructuur blijft gelijk en ook de beplantingen langs de kavels zullen niet worden verwijderd. De realisatie van het zonnepark heeft dan ook geen effect op het gebied van cultuurhistorie. In het landschappelijk inpassingsplan wordt juist extra aandacht aan besteed aan deze landschappelijke waarden door de kavelstructuur en de open- en geslotenheid van het landschap te versterken.

Figuur 4-6 CHW-kaart

In juni 2013 is door de gemeente ook een gemeentelijke cultuurhistoriekaart vastgesteld. Het plangebied wordt op deze kaart doorsneden en grenst tevens aan een weg die zijn oorsprong kent tussen 1840 en 1900. Dit oude pad wordt in de landschappelijke inpassing van het zonnepark teruggebracht en aangezet met een houtwal.

Figuur 4-7 Cultuurhistoriekaart gemeente Hilvarenbeek

De conclusie is dat het project uit het oogpunt van cultuurhistorische waarden uitvoerbaar is. Met de inpassing van het zonnepark wordt bovendien een historisch pad teruggebracht en aangezet met een houtwal. Voor een groot deel van het projectgebied is het project ook uit het oogpunt van archeologie uitvoerbaar. Echter wordt geadviseerd om voor een deel van het projectgebied (1,7 ha in het zuidelijke deel) nader te inventariseren middels een veldonderzoek, om de archeologische verwachting te toetsen en waar mogelijk bij te stellen voorafgaand aan realisatie van het zonnepark.

4.7 Ecologie

Kansen voor biodiversiteit

In het onderzoek 'Zonneparken in agrarisch gebied' van J.A. Keuskamp et al., (2018)¹ wordt geconcludeerd dat verschillende gras-/kruidenmengsels goed kunnen gedijen onder noord-zuidgeoriënteerde zonneparken om een diverse vegetatie te vestigen. Deze gevarieerde mengsels hebben een hoge biodiversiteitswaarde. Een groot deel van de in de mengsels voorkomende planten zijn waardplanten die dienen als voedselbron voor o.a. wilde bijen en dagvlinders. Ook hebben de plantensoorten in deze mengsels verschillende wortelstelsels. Zo'n divers wortelpatroon houdt de bodemstructuur in stand en zorgt voor hogere input van organisch materiaal. Een aandachtspunt is dat er een aantal soorten tussen zitten die hoger kunnen groeien dan 70 cm en hiermee dus boven de zonnepanelen uit zouden kunnen groeien. Door middel van beweiding door kleine grazers (dubbel gebruik) kan het beheer van de vegetatie natuurlijk in stand worden gehouden. Goed beheer is essentieel voor het ontwikkelen en in stand houden van biodiversiteit. In het landschappelijk inpassingsplan is een beheerplan opgenomen.

Zonneparken kunnen eveneens een belangrijke ondersteunende rol vervullen in het ontwikkelen van een aaneensluitend netwerk van groene landschapselementen, zoals schrale grasbermen, struweelhagen, natuurlijke sloten, e.d. ten behoeve van een functionele biodiversiteit in het agrarisch gebied. Dit bevordert de komst bestuivende insecten en natuurlijke vijanden van plaagsoorten in landbouwgewassen. In struweelhagen kan zich een rijke biodiversiteit ontwikkelen, zeker als deze grenst aan natuurgrasland.

Het zonnepark levert op de volgende manieren een positieve bijdrage aan de biodiversiteit:

- Het zonnepark wordt ingezaaid met deels kruidenrijk grasland en deels bloemrijk grasland en bloemmengsels. De bloemen trekken verschillende soorten insecten aan als solitaire bijen en vlinders, maar maakt het gebied ook interessant voor een soort als de patrijs.
- Er vindt extensief beheer plaats.
- Ter inpassing van het zonnepark worden nieuwe struweelhagen gepland, waardoor zich een rijke biodiversiteit kan ontwikkelen.
- Er worden insectenkasten en zandheuvelds geplaatst.
- Bestaande waterlopen blijven behouden en krijgen de ruimte om ook hier ruimte te bieden aan flora en fauna.
- Er wordt een amfibieënpool aangelegd.

Natuurtoets/ Quick Scan Wet natuurbescherming

Bij de voorgenomen ontwikkeling is een natuurtoets uitgevoerd waarin mogelijke effecten op wettelijk en beleidsmatig beschermde natuurwaarden in beeld zijn gebracht. De Quick Scan voor flora en fauna is door Ecoresult uitgevoerd en opgenomen in bijlage 3. Royal HaskoningDHV heeft hierop een second

¹ J.A. Keuskamp, D.W. Dijkman en R.J. Gommer, (2018) *Zonneparken in agrarisch gebied*. Culemborg: CLM Onderzoek en Advies

opinion uitgevoerd. Deze second opinion op de QuickScan is opgenomen in bijlage 4. Een samenvatting van de conclusies is onderstaand weergegeven:

Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet heeft de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet vervangen. Het doel is om met één wet en minder regels de wet makkelijker te kunnen toepassen. Vanaf 1 januari 2017 bepalen de provincies wat wel en niet mag in de natuur in hun gebied. Ook zorgen de provincies vanaf deze datum voor vergunningen en ontheffingen. De Rijksoverheid blijft verantwoordelijk voor het beleid van grote wateren, zoals het IJsselmeer.

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (voorheen geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998). Ter bescherming van deze Natura 2000-gebieden voorziet de Wet natuurbescherming in een vergunningenregime voor het realiseren of verrichten van projecten en andere handelingen die de natuurlijke kenmerken van een aangewezen Natura 2000-gebied kunnen aantasten. Voorts voorziet de Wet natuurbescherming in de bescherming van planten- en diersoorten binnen en buiten de beschermde natuurgebieden (voorheen geregeld in de flora- en faunawet). Het uitgangspunt is dat beschermde planten- en diersoorten geen schade mogen ondervinden. Voor het uitvoeren van werkzaamheden in de openbare ruimte is het niet altijd nodig een vrijstelling of een ontheffing aan te vragen. Voor onder andere reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling voor beschermde soorten op voorwaarde dat gehandeld wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Verder worden vrijstellingsregelingen op de nationaal beschermde soorten per provincie vastgesteld. Wanneer het onmogelijk is schade aan streng beschermde planten en dieren tijdens ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting te voorkomen, moet altijd een ontheffing worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of een ontheffing zijn afhankelijk van de status van de planten- en diersoorten die in het plangebied voorkomen.

De relevante wijzigingen in het projectgebied zijn:

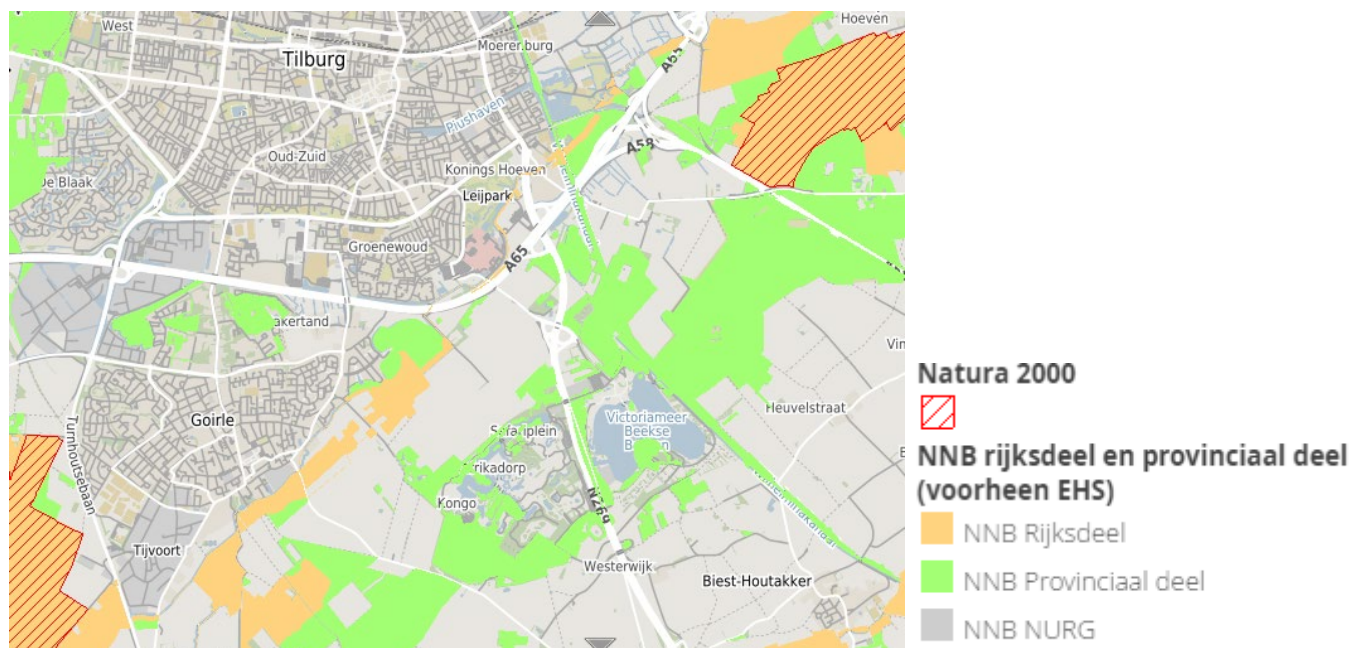
- Aanleg zonnepark en daarbij behorende voorzieningen. Bij de aanleg van het zonnepark wordt gebruik gemaakt van licht materieel.
- Het gebruik van het terrein als zonnepark.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van Natura 2000 gebieden. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden Kampina & Oisterwijkse Vennen en Regte Heide & Riels Laag liggen op circa 3 tot respectievelijk 5 kilometer ten opzichte van het plangebied.

- Voor de meeste storingsfactoren waarop getoetst dient te worden geldt dat de Natura 2000-gebieden te ver van het plangebied liggen. Dit geldt echter niet voor de storingsfactoren verzuring en vermeting door stikstofdepositie. Hiertoe is dan ook een Aerius-berekening uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de grootst berekende bijdrage aan de stikstofdepositie in stikstofgevoelige gebieden, door de installatie van het zonnepark, 0,00 mol N/ha/jaar betreft ten opzichte van de referentiesituatie. Omdat er geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie en de emissies enkel tijdelijk zullen plaatsvinden (vergeleken met een jaarlijks terugkerende emissie op de landbouwgrond), zijn significant negatieve effecten ten gevolge van stikstofdepositie op de omliggende Natura 2000-gebieden uitgesloten en is voor het project met betrekking tot het aspect stikstofdepositie volgens stap 2 van de beslisboom een vergunning verleenbaar.

Figuur 4-8 Natura 2000 (gestreept) en NNB (groen en oranje) (Bron: Natuurbeheerplan online kaartviewer, Provincie Noord-Brabant)

Soortenbescherming

Beschermde soorten Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn

Het plangebied bestaat uit een agrarisch perceel dat zeer intensief gebruikt wordt als akker en daardoor zeer voedselrijk. Hierdoor vormt het plangebied voor beschermde soorten geen geschikt leefgebied. Het plangebied is enkel geschikt voor algemeen voorkomende vogelsoorten. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig. Aanvullend onderzoek is niet nodig.

Van alle beschermde soorten kan alleen het voorkomen van algemene broedvogels van akkers binnen het plangebied niet helemaal worden uitgesloten. Maar er zijn geen waarnemingen van deze soorten bekend in de afgelopen 5 jaar. Ook de aanwezigheid van algemene broedvogels in de bomen vlak om het plangebied heen kunnen niet worden uitgesloten. De kans bestaat dat bij aanwezigheid van broedvogels met nest de werkzaamheden niet door kunnen gaan. Althans, niet zonder ontheffing. Echter, buiten het broedseizoen worden geen verbodsbepalingen overtreden en hoeft dus ook geen ontheffing van de Wnb aangevraagd te worden. Wanneer toch binnen het broedseizoen gewerkt dient te worden is een overtreding van de Wnb niet uitgesloten, mits: een ecooloog vooraf aan de werkzaamheden het plangebied onderzoek op aanwezigheid van nesten en het plangebied vrij geeft.

Voorts geldt bij uitvoering van werkzaamheden te allen tijde de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wet natuurbescherming). Deze schrijft voor dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel als mogelijk voorkomen moeten worden. Dit betekent dat wanneer tijdens uitvoering van de werkzaamheden een algemeen beschermde soort als konijn, veldmuis of gewone pad wordt aangetroffen zij de ruimte en tijd moet krijgen om een veilig heenkomen te zoeken. Indien nodig kunnen aangetroffen exemplaren verplaatst worden naar een naastgelegen ruimte waar geen werkzaamheden uitgevoerd worden. Gelet op het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat er vanuit de flora- en faunaregelgeving geen beperkingen worden opgelegd aan onderhavig initiatief. Nader ecologisch onderzoek wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Omgevingsverordening

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. In het NNN liggen onder andere bestaande natuurgebieden en alle Natura 2000-gebieden. Het NNN is op provinciaal niveau uitgewerkt en middels ruimtelijke nota's en verordeningen voorzien van juridische doorwerking. In sommige provincies bestaan er naast het NNN ook nog andere groene zones die een zekere mate van bescherming genieten.

Het projectgebied zelf maakt geen deel uit van beschermde gebieden. In de omgeving van het projectgebied liggen op een afstand van circa 250 meter gebieden uit het Natuurnetwerk Brabant. Voor de storingsfactoren verzuring en vermessing door stikstofdepositie is een AERIUSberekening uitgevoerd, zoals hierboven beschreven. Er is geen sprake van aantasting van de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het NNN waardoor het plan niet strijdig is met de Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant.

Ecologische inpassing planvoornemen

Vanuit de natuurtoets hebben wij enkele aanbevelingen gedaan welke zijn overgenomen in de landschappelijke inpassingen, waardoor het planvoornemen een positieve impact heeft op de biodiversiteit.

Conclusie

- Uit oogpunt van soortenbescherming is het project uitvoerbaar, maar het voorkomen van algemene broedvogels kan niet worden uitgesloten. Indien buiten het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd in het plangebied, is geen ontheffing van de Wnb nodig. Wanneer toch in het broedseizoen gewerkt dient te worden, is een overtreding van de Wnb niet uitgesloten, mits een ecooloog vooraf aan de werkzaamheden het plangebied onderzoekt op aanwezigheid van nesten en het plangebied vrijgeeft.
- Uit oogpunt van gebiedsbescherming is het project uitvoerbaar.
- Uit oogpunt van externe werking op beschermde gebieden is het project uitvoerbaar. Uit de Aeries-berekening blijkt dat de stikstofdepositie in stikstofgevoelige gebieden door de installatie van het zonnepark 0,00 mol N/ha/jaar betreft ten opzichte van de referentiesituatie. Significant negatieve effecten ten gevolge van stikstofdepositie op omliggende Natura-2000 gebieden kan daarom worden uitgesloten en is, volgens de beslisboom, een vergunning verleenbaar.
- In het landschappelijk inpassingsplan wordt ingezet op het vergroten van de natuurwaarden door onder andere de leesbaarheid en structuur van het landschap te behouden en versterken en de biodiversiteit te vergoten door inpassingselementen (zie ook de beplantingstabel in de landschappelijke inpassing in bijlage 1).
- Er is geen aanvullend onderzoek noodzakelijk.

4.8 Luchtkwaliteit

Wet milieubeheer

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van de luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (Wm). De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing). Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wm in werking getreden. In de Wet milieubeheer zijn onder andere regels en grenswaarden opgenomen voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen.

De *Wet luchtkwaliteit* (artikel 5.16, eerste lid, Wm) stelt dat ruimtelijke plannen doorgang kunnen vinden indien aan één van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

- de plannen niet leiden tot het overschrijden van een grenswaarde;
- de luchtkwaliteit ten gevolge van de plannen (per saldo) verbetert of ten minste gelijk blijft;
- de plannen niet in betekenende mate (NIBM) bijdragen aan de concentratie van NO₂ en PM₁₀ in de buitenlucht. Vanaf het in werking treden van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit op 1 augustus 2009 wordt onder een NIBM bijdrage een bijdrage van minder dan 3% van de grenswaarde verstaan;
- het project is opgenomen of past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht (NSL).

AMvB en Regeling niet in betekenende mate (NIBM)

De Wet luchtkwaliteit maakt onderscheid tussen grote en kleine ruimtelijke projecten. Een project is klein als het slechts in geringe mate (ofwel niet in betekenende mate) leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. De grens ligt bij een toename van de NO₂ en /of PM₁₀ jaarconcentratie met maximaal 3% van de grenswaarden (of wel een toename van maximaal 1,2 µg/m³ NO₂ en/of PM₁₀). NIBM projecten kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Grotere projecten daarentegen kunnen worden opgenomen in het NSL-programma, mits ook overtuigend wordt aangetoond dat de effecten van dat project worden weggenomen door maatregelen.

De AMvB en Regeling “niet in betekenende mate” bevatten criteria waarmee kan worden bepaald of een project van een bepaalde omvang wel of niet als “in betekenende mate” moet worden beschouwd. Het betreft onder andere de onderstaande gevallen, waarbij een project als NIBM wordt beschouwd:

- Woningbouw: = 1500 woningen (netto) bij minimaal 1 ontsluitingsweg, en = 3000 woningen bij minimaal 2 ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling.
- Kantoorlocaties: = 100.000 m² bruto vloeroppervlakte bij minimaal 1 ontsluitingsweg, en = 200.000 m² bruto vloeroppervlakte bij minimaal 2 ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling.
- Woningbouw en kantoorlocaties: $0,0008 \cdot \text{aantal woningen} + 0,000012 \cdot \text{bruto vloeroppervlak kantoren in m}^2 = 1,2$ bij één ontsluitingsweg en $0,0004 \cdot \text{aantal woningen} + 0,000006 \cdot \text{bruto vloeroppervlak kantoren in m}^2 = 1,2$ bij één ontsluitingsweg.

Ook als het bevoegd gezag op een andere wijze, bijvoorbeeld door berekeningen, aannemelijk kan maken dat het geplande project NIBM bijdraagt, kan toetsing van de luchtkwaliteit achterwege blijven. Tevens is in artikel 5 van het Besluit NIBM een anticumulatie bepaling opgenomen, die zegt dat de effecten van beoogde ontwikkelingen in de omgeving van het plangebied moeten worden meegenomen in de beoordeling van het betreffende plan. Hiermee wordt voorkomen dat verschillende NIBM-projecten samen toch in betekenende mate bijdragen aan verslechtering van de luchtkwaliteit.

Onderzoek/ beoordeling

De toename van het aantal verkeersbewegingen als gevolg van dit initiatief is nagenoeg nihil. Uitsluitend voor onderhoudswerkzaamheden en periodieke inspecties zijn verkeersbewegingen te verwachten. Dit aantal ligt beduidend lager dan het aantal verkeersbewegingen bij 1.500 woningen. De bijdrage van dit initiatief aan de luchtkwaliteit blijft dus ruim onder het 3% criterium blijft of is kleiner dan 1,2 µg/m³. Het plan draagt dus niet of nauwelijks bij aan de luchtverontreiniging en is in dat opzicht niet in betekenende mate. Daarom is een onderzoek naar de luchtkwaliteit en/of toetsing aan de grenswaarden niet nodig.

Conclusie

Het project kan worden beschouwd als NIBM-project. Het aspect luchtkwaliteit levert geen belemmeringen op voor dit initiatief.

4.9 Reflectie en duisternis

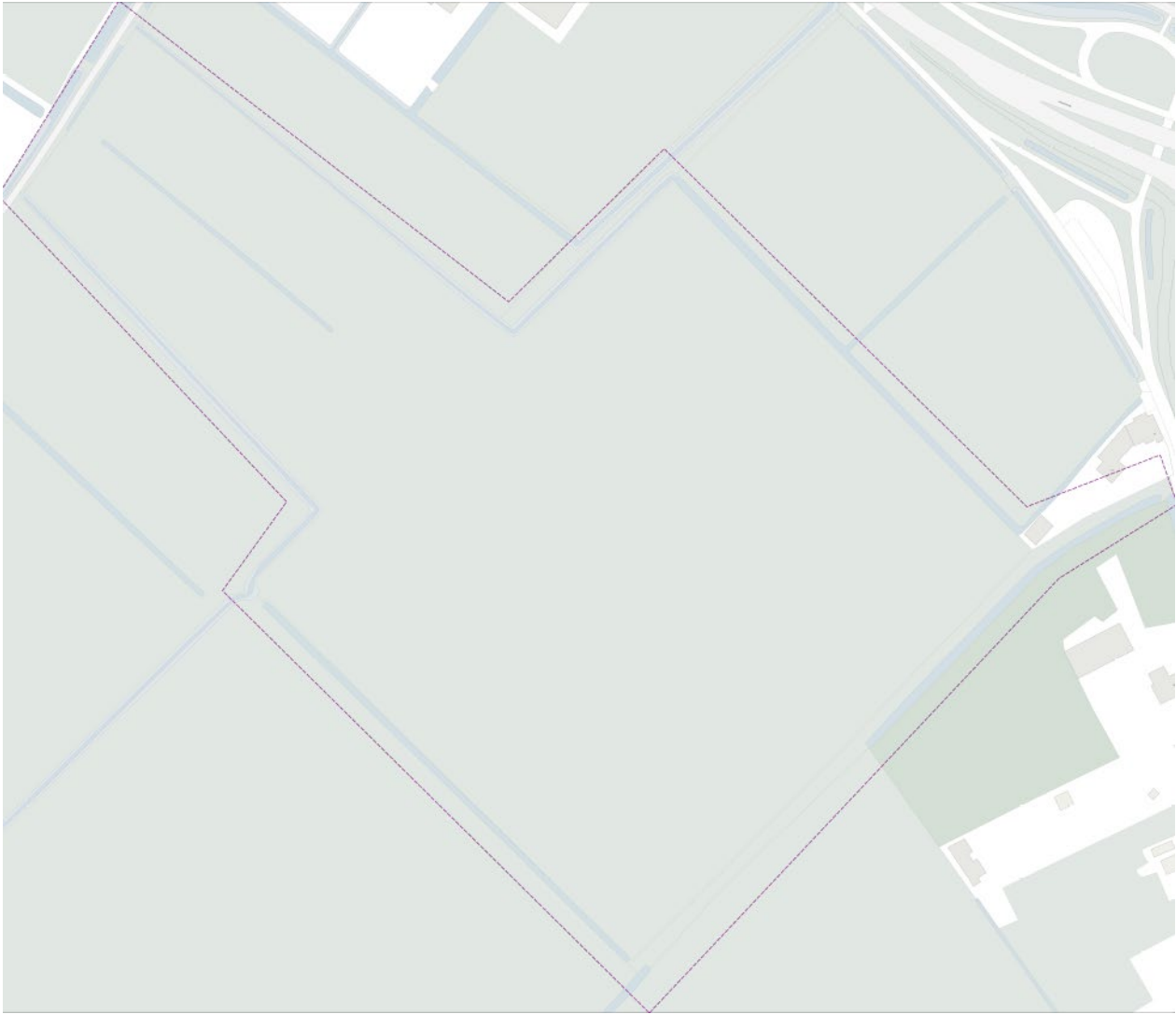
Zonnepanelen worden vaak in verband gebracht met reflectie van licht. Moderne zonnepanelen hebben echter nauwelijks reflectie, aangezien het licht dat gereflecteerd wordt niet omgezet wordt naar elektriciteit wat ongunstig is voor het rendement van de panelen. Het percentage reflectie gaat om 3 à 5% bij een normale lichtinval². Zonnepanelen worden om deze reden tegenwoordig ook succesvol toegepast langs autosnelwegen en op luchthavens. De reflectie (voor zover nog aanwezig) hangt daarbij af van de locatie (stand en hoogte spiegelend vlak) en de stand van de zon (de tijd en de tijd van het jaar). De hoek van de invallende lichtstraal bepaalt de hoek van de uitvallende lichtstraal. Hoe steiler de helling van de panelen, hoe groter de kans op hinder. Wanneer de panelen vrij vlak (35 graden of minder) worden opgesteld, gaat de reflectie omhoog. Dan is er voor de omgeving geen hinder door reflectie. Logischerwijs is achter de zonnepanelen (noordzijde) ook geen sprake van een spiegelend effect. De zonnepanelen op deze locatie worden gerealiseerd in een hellingshoek van 10 graden. Hinder door reflectie is bij de gekozen opstelling daarom niet te verwachten.

Het project heeft geen lichtuitstraling en beïnvloedt de duisternis in het gebied niet. Op het terrein is geen sprake van verlichting.

4.10 Planologisch relevante leidingen

In het projectgebied zijn geen planologisch relevante leidingen aanwezig. Door middel van een KLIC-melding zijn de overige leidingen en kabels in beeld gebracht. Via de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken is het verplicht om voorafgaand aan voorgenomen graafwerkzaamheden informatie op te vragen over de aanwezige ondergrondse infrastructuur ter voorkoming van graafschade. Middels een KLIC-melding bij het Kadaster is hier invulling aangegeven. Een tekening met de binnen en nabij het plangebied aanwezige leidingen is weergegeven in de illustratie hieronder. Hieruit blijkt dat er binnen het plangebied ook geen andere kabels en leidingen aanwezig zijn.

² http://www.recgroup.com/sites/default/files/documents/reflectivity_and_iam.pdf

Figuur 4-9 Overige kabels en leidingen binnen het plangebied (Bron: KLIC-melding)

4.11 Verkeer en parkeren

De locatie ligt in het buitengebied en wordt ontsloten via de Tilburgseweg. De verwachting is dat de weg tijdens de periode van het plaatsen van de zonnepanelen de extra verkeersbewegingen goed kan opvangen. Tijdens de bouwfase kan op eigen terrein worden geparkeerd.

Na het aanleggen brengt het zonnepark nauwelijks extra verkeersgeneratie met zich mee. De weinige verkeersbewegingen betreffen enkel verkeersbewegingen in het kader van onderhoud en (periodieke) inspecties die zullen plaatsvinden. In voorkomende gevallen wordt op het terrein van het zonnepark geparkeerd. Het zonnepark leidt niet tot extra vraag naar parkeerplaatsen. Vanuit het aspect verkeer is er geen belemmering voor onderhavig initiatief.

4.12 Milieueffectrapportage

In bijlage C en D van het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in combinatie met de te doorlopen ruimtelijke procedure plan-m.e.r.-plichtig, project-m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Voor

deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast moet het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten uit bijlage D die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, na gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling.

Realisatie van projecten met zonne-energie worden niet in het Besluit milieueffectrapportage genoemd. Zonneparken staan als zodanig niet op de D-, of C-lijst. Wel zijn er twee activiteiten op de D-lijst waar zon onder lijkt te kunnen vallen:

- D9: Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan;
- D22.1: De oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water.

Er is geen sprake van een landinrichting als bedoeld in de Wet inrichting landelijk gebied. Een zonnepark met een omvang zoals in dit project begroot, wordt niet onder categorie D9 wordt geschaard, behalve in het geval dat een zonnepark onderdeel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject. Er is ook geen sprake een functiewijziging in het landelijk gebied indien het planvoornemen sec. de realisatie van zonnepark betreft.

Ook categorie D22.1 is niet van toepassing, aangezien er productie van elektriciteit, stoom en warm water nodig is, om hieronder te vallen. In dit geval is dus voor zonneparken geen vormvrije m.e.r. beoordeling nodig.

Gelet op de kenmerken van het project (zonnepark) en de aard van de milieueffecten (zoals gemotiveerd in de voorgaande paragrafen), wordt geconcludeerd dat ook anderszins er geen aanleiding is voor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling.

5 PROCEDURE EN UITVOERBAARHEID

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Zodra sprake is van een 'aangewezen bouwplan', is de gemeente op grond van de Wet ruimtelijke ordening verplicht om een exploitatieplan vast te stellen. Op grond van artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening wordt de aanleg van een zonnepark niet aangewezen als een bouwplan. De gemeente is derhalve niet verplicht om voor voorgenomen ontwikkeling van een zonnepark een exploitatieplan vast te stellen.

De kosten voor begeleiden van de procedure voor de omgevingsvergunning worden via de Legesverordening 2020 van de gemeente Hilvarenbeek gedekt en zijn voor rekening van de initiatiefnemer.

5.2 Overleg met de omgeving

Consulteren omwonenden

Binnen de planvorming van een project vindt NRG2ALL het belangrijk dat de omgeving goed geïnformeerd wordt en kan participeren en meeprofiten van de voordelen die een duurzaam project met zich meebrengt. NRG2ALL heeft daarom in een vroegtijdig stadium contact gezocht met de directe omwonenden. Dit met als doel om, indien hier interesse voor is, in gesprek te gaan over standpunten en ideeën, maar ook om helder te krijgen hoe men in het verdere proces betrokken wil worden. De resultaten van deze omgevingsdialoog zijn meegenomen in de Landschappelijke Inpassing. Het uitgebreide verslag van de omgevingsdialoog is te lezen in het participatieplan (Bijlage 5).

Financiële participatie omwonenden

In lijn met het klimaatakkoord biedt NRG2ALL ook de mogelijkheid aan omwonenden om financieel te participeren in het zonnepark. Hiervoor worden verschillende vormen voorgesteld, welke worden toegelicht in het participatieplan (zie Bijlage 5).

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Zoveel als mogelijk zal de ontwikkelaar gebruik maken van lokale diensten voor bijvoorbeeld het onderhoud van het zonnepark. De ontwikkelaar zoekt graag naar mogelijkheden voor het vergroten van het sociaal draagvlak voor haar projecten. Dit doet ze o.a. door, in samenwerking met leer-/werkbedrijven, mensen met afstand tot de arbeidsmarkt een mogelijkheid te bieden om deel te nemen aan het arbeidsproces.

Juridische inspraak mogelijkheden

Voor onderhavig ontwerpbesluit wordt de uniforme voorbereidingsprocedure gevolgd als bedoeld in hoofdstuk 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het bevoegd gezag stuurt de aanvraag en het ontwerpbesluit toe aan de betreffende instanties in het kader van het vooroverleg.

De ontwerpbeschikking heeft gedurende de periode 1 april 2021 tot en met 13 april 2021 ter inzage gelegen waarbij eenieder in de gelegenheid is gesteld zijn zienswijzen naar voren te brengen.

Aanpassingen naar aanleiding van zienswijzen

Naar aanleiding van de zienswijzen zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd in het ontwerp/ de landschappelijke inpassing van het zonnepark. De wijzigingen zijn hieronder opgesomd en verwerkt in de voorliggende ruimtelijke onderbouwing d.d. 22-06-2021 en in het landschappelijke inpassingsplan d.d. 21-06-2021.

- *Maximale hoogte van 1.70m:*
De stellages met zonnepanelen worden lager. Door de zonnepanelen te plaatsen onder een hoek van 10° in plaats van 15° is het mogelijk gebleken dat licht en water de bodem nog in voldoende mate kan bereiken én de maximale hoogte kan worden teruggebracht naar maximaal 1.70m in plaats van ruim 2 meter.
- *Gewijzigde locatie inkoopstation*
Het transformatorhuisje/ inkoopstation is op een andere locatie geprojecteerd, achter de schuur van Tilbrugsweg 149, zodat hij zo veel als mogelijk uit het zicht wordt onttrokken.
- *Amfibieënpool:*
In het gewijzigde ontwerp is een amfibieënpool toegevoegd. Dit bleek goed inpasbaar en levert meerwaarde op voor de biodiversiteit.
- *Beheer van de struweelhaag:*
Omwonenden hebben zich verenigd in een klankbordgroep die graag zeggenschap heeft over het beheer van de struweelhagen, met name in relatie tot de aangehouden hoogtes. NRG2ALL onderschrijft deze wens. In het landschappelijke inpassingsplan is daarom opgenomen dat het beheer van de struweelhaag in afstemming met de klankbordgroep zal plaatsvinden.

6 CONCLUSIES

In voorliggende ruimtelijke onderbouwing is de voorgenomen bouw en het gebruik van het zonnepark getoetst aan het ruimtelijk beleid en wet- en regelgeving ten aanzien van relevante sectorale aspecten. Uit de toetsing blijkt het volgende:

- Het project levert een bijdrage aan de ambities op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau met betrekking tot het opwekken van duurzame energie, waaronder de ambities uit de provinciale Energieagenda 2019-2030 en de gemeentelijk ambitie uit de Nota Energietransitie 2017-2020.
- De beoogde ontwikkeling is in overeenstemming met het rijks-, provinciaal en gemeentelijk ruimtelijk beleid. Zoals uit deze ruimtelijke onderbouwing (en bijbehorende landschappelijke inpassing) blijkt, sluit het planvoornemen aan op de criteria voor zonneparken in landelijk en gemengd landelijk gebied uit de Verordening Ruimte van de provincie Noord-Brabant en bij de criteria uit de Kadernota Visie Grootschalige Opwekking.
- De beoogde ontwikkeling past binnen de bestaande ruimtelijke en functionele structuur en levert geen onevenredige overlast op voor haar omgeving; De diverse omgevingsaspecten vormen geen belemmering voor het planvoornemen.
 - Er treden met het initiatief geen overtredingen op in het kader van de flora en faunawetgeving. Indien buiten het broedseizoen wordt gewerkt is geen ontheffing van de Wnb noodzakelijk. Ook aanvullend ecologisch onderzoek is niet noodzakelijk.
 - Het project leidt niet tot een onevenredige toename van verkeer.
 - Omliggende woningen en bedrijven worden in milieutechnische zin niet extra belemmerd.
 - Het project is vanuit het oogpunt van milieuzonering uitvoerbaar: Binnen een straal van 30 meter rondom het zonneveld zijn geen woningen aanwezig. De transformatoren veroorzaken daarmee geen hinder voor omliggende woonpercelen. Het plan is wat betreft geluidshinder uitvoerbaar.
 - Het plan is vanuit het oogpunt bodem uitvoerbaar.
 - Het plan houdt bij de landschappelijke inpassing rekening met de ligging van bestaande watergangen en de bodem wordt niet verhard en regenwater kan door vrije afstroming infiltreren in de bodem. De waterhuishoudkundige situatie zal niet veranderen door de realisatie van het zonnepark.
 - Het voorgenomen plan is vanuit het thema externe veiligheid niet aan belemmeringen onderhevig.

- Het project kan worden beschouwd als NIMB-project. Het aspect luchtkwaliteit levert geen belemmeringen op voor dit initiatief.
- Uit het oogpunt van cultuurhistorische waarden is het project uitvoerbaar. Voor een groot deel van het projectgebied is het project ook uit het oogpunt van archeologie uitvoerbaar. Echter wordt geadviseerd om een deel van het projectgebied (1,7 ha in het zuidelijke deel) nader te inventariseren middels een veldonderzoek, om de archeologische verwachting te toetsen en waar mogelijk bij te stellen.
- In het projectgebied zijn geen planologisch relevante leidingen aanwezig.
- Het project heeft geen lichtuitstraling en beïnvloedt de duisternis in het gebied niet. Op het terrein is geen sprake van verlichting.
- Er is sprake van een economisch uitvoerbaar project.
- Het project levert een bijdrage aan de landschappelijke en ecologische versterking van het projectgebied door onder andere: aansluiting bij de karakteristieken van het Kampenlandschap en vergroting van de biodiversiteit.
- Het project levert een bijdrage aan multifunctioneel medegebruik, onder andere door bevordering van de biodiversiteit door insectenhoeven, zandheuvelds en aanplanten van o.a. struweelhagen en bloem- en kruidenrijk grasland, de aanleg van een poel en met enkele weken per jaar begrazing door kleinvee.
- Het project levert een maatschappelijke meerwaarde voor de samenleving door het betrekken van omwonenden in de verdere planontwikkeling, door de ruimte op dusdanige manier in te richten dat er meervoudig ruimtegebruik mogelijk is, door bij te dragen aan de cultuurhistorische identiteit, door een stimulering van de biodiversiteit middels de landschappelijke inpassing, door het voorstel om concreet een bijdrage te leveren aan het omgevingsfonds indien dit wordt opgesteld en door financiële participatie voor omwonenden en stakeholders mogelijk te maken.

Bijlagen

- 1. Landschappelijk Inpassingsplan**
- 2. Transportindicatie**
- 3. Ecoresult QuickScan Natuur**
- 4. Second Opinion RHDHV op Quick Scan Ecoresult**
- 5. Participatieplan**
- 6. Technische tekening: PV Layout**
- 7. Technische tekening: hekwerk**
- 8. Technische tekening: weg**
- 9. Machtiging**
- 10. Memo stikstofdepositie & AERIUS rapporten**
- 11. Archeologisch Bureauonderzoek**
- 12. Bodemonderzoek Nulsituatie**

